

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

Zvláštní zpráva č. 23

2012

ISSN 1831-0788

PODPOROVALA STRUKTURÁLNÍ OPATŘENÍ
EU ÚSPĚŠNĚ **REGENERACI ZANEDBANÝCH
PRŮMYSLOVÝCH A VOJENSKÝCH LOKALIT?**

Zvláštní zpráva č. 23 // 2012

PODPOROVALA STRUKTURÁLNÍ OPATŘENÍ EU ÚSPĚŠNĚ REGENERACI ZANEDBANÝCH PRŮMYSLOVÝCH A VOJENSKÝCH LOKALIT?

(podle čl. 287 odst. 4 druhého pododstavce Smlouvy o fungování EU)

EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Lucemburk
LUCSEMBURSKO

Tel. +352 4398-1
Fax +352 4398-46410
E-mail: eca-info@eca.europa.eu
Internet: <http://eca.europa.eu>

Zvláštní zpráva č. 23 // 2012

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu.
Můžete se s nimi seznámit na portálu Europa (<http://europa.eu>).

Katalogové údaje jsou uvedeny na konci této publikace.
Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2013

ISBN 978-92-9241-089-6
doi:10.2865/56066

© Evropská unie, 2012
Reprodukce povolena pod podmínkou uvedení zdroje.

Printed in Luxembourg

OBSAH

Body

GLOSÁŘ

I–IV **SHRNUTÍ**

1–12 **ÚVOD**

1–3 **BROWNFIELDY V EU**

4–6 **INTERVENCE EU V OBLASTI REGENERACE PRŮMYSLOVÝCH A VOJENSKÝCH BROWNFIELDŮ**

7–12 **STRUKTURÁLNÍ OPATŘENÍ EU, Z NICHŽ SE SPOLUFINANCUJE REGENERACE BROWNFIELDŮ**

13–17 **ROZSAH A CÍLE AUDITU**

18–58 **PŘIPOMÍNKY**

18–34 **DOSÁHLY PROJEKTY REGENERACE SPOLUFINANCOVANÉ EU SVÝCH CÍLŮ?**

22–25 VÝSLEDKY REKULTIVACE NEJSOU VŽDY NÁLEŽITĚ OSVĚDČENY

26–30 VĚTŠINA PROJEKTŮ SPLNILA SVÉ CÍLE, POKUD JDE O FYZICKÉ VÝSTUPY, AVŠAK V MNOHA PŘÍPADECH MUSÍ BÝT OBNOVENÉ POZEMKY A BUDOVY TEPRVE OBSAZENY, JAK BYLO ZAMÝŠLENO

31 HOSPODÁŘSKÉ ČINNOSTI VYTVOŘILY MÉNĚ PRACOVNÍCH MÍST, NEŽ SE PŘEDPOKLÁDALO

32–34 VŠECHNY PROJEKTY SE VYZNAČOVALY URČITÝMI PODSTATNÝMI RYSY S Kladným dopadem na jejich udržitelnost

35–45 **BYLO ZAMĚŘENÍ PODPORY EU PRO REGENERACI PRŮMYSLOVÝCH A VOJENSKÝCH LOKALIT ZALOŽENO NA SPOLEHLIVÝCH KRITÉRIÍCH?**

37–42 VŠECHNY ČLENSKÉ STÁTY MAJÍ POLITIKU REGENERACE BROWNFIELDŮ ZALOŽENOU NA ŘADĚ UZNÁVANÝCH ZÁSAD...

43–44 ... AVŠAK CHYBĚJÍCÍ ÚPLNÁ A VHODNÁ EVIDENCE BROWNFIELDŮ ZAHRNÚJÍCÍ I KONTAMINOVANÉ LOKALITY ZNESNADŇUJE STANOVENÍ PRIORITY

45 NA PODPORU OSVĚDČENÝCH POSTUPŮ PŘI REGENERACI LZE UČINIT VÍCE

46–58 BYLO VÝSLEDKŮ DOSAŽENO S NEJNIŽŠÍMI NÁKLADY PRO ROZPOČET EU?

48 POTŘEBNOST VEŘEJNÉ PODPORY, VČETNĚ FINANCOVÁNÍ EU, SE NE VŽDY POSUZOVALA A...

49 ... POKUD BYLA POSOUZENÍ NÁKLADOVÉ MEZERY PROVEDENA, BYLY V NICH NEDOSTATKY

50–55 ORGÁNY SICE ZNAJÍ ZÁSADU „ZNEČIŠŤOVATEL PLATÍ“, ALE ZNEČIŠŤOVATEL V ŽÁDNÉM Z PŘÍPADŮ NENESL NÁKLADY NA DEKONTAMINACI V PLNÉM ROZSAHU

56 NEUPLATŇOVALA SE ŘÁDNĚ PRAVIDLA STÁTNÍ PODPORY

57–58 KDYŽ PROJEKTY VYTVÁŘEJÍ VĚTŠÍ PŘÍJMY, NEŽ SE PŘEDPOKLÁDALO, JSOU MOŽNOSTI, JAK ZÍSKAT VEŘEJNOU PODPORU ZPĚT, OMEZENÉ

59–73 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ**59–63 CELKOVÝ ZÁVĚR****64–65 PLNĚNÍ CÍLŮ REGENERACE PRŮMYSLOVÝCH A VOJENSKÝCH LOKALIT****66–68 KRITÉRIA PRO PŘIDĚLOVÁNÍ PODPORY EU NA REGENERACI PRŮMYSLOVÝCH A VOJENSKÝCH LOKALIT****69–73 NÁKLADY NA DOSAŽENÉ VÝSLEDKY**

PŘÍLOHA I – FINANCOVÁNÍ REGENERACE PRŮMYSLOVÝCH A VOJENSKÝCH LOKALIT ZE STRUKTURÁLNÍCH OPATŘENÍ (OBDOBÍ 2000–2006 A 2007–2013)

PŘÍLOHA II – VZOREK 27 KONTROLOVANÝCH PROJEKTŮ

ODPOVĚDI KOMISE

GLOSÁŘ

Brownfield: Nemovitost, která je dotčena předchozím užíváním (pro účely této zprávy průmyslovým nebo vojenským) nebo užíváním okolního území, je zanedbaná nebo nedostatečně využívaná a vyžaduje určitou intervenci, aby mohla být vrácena k prospěšnému využívání. Může a nemusí být kontaminována.

Síť pro koordinovanou činnost v oblasti brownfieldů a hospodářské obnovy (Concerted Action on Brownfield and Economic Regeneration Network) (CABERNET): Evropská síť odborníků, která se zabývá otázkami souvisejícími s regenerací brownfieldů. Síť si klade za cíl podporovat sanaci brownfieldů v rámci udržitelného rozvoje výměnou zkušeností v rámci Evropy a poskytováním nových nástrojů a strategií řízení a rámce pro koordinované výzkumné činnosti. Síť CABERNET byla původně podporována EU v rámci pátého rámcového programu pro výzkum.

EEA: Evropská agentura pro životní prostředí. Členy EEA je 27 členských států EU a Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko a Turecko.

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR): Finanční nástroj, který má posilovat hospodářskou a sociální soudržnost mezi regiony EU. Intervence z EFRR se provádějí hlavně prostřednictvím operačních programů, které zahrnují velké množství projektů.

Fond soudržnosti (FS): Finanční nástroj, který má posilovat hospodářskou a sociální soudržnost financováním projektů v oblasti životního prostředí a dopravy v členských státech, jejichž HNP na obyvatele je nižší, než je 90 % průměru dosahovaného EU.

Kontaminovaná lokalita: Lokalita, ve které byla doložena lidskou činností způsobená přítomnost nebezpečných látek, a to v takové míře, že se tato lokalita považuje za vysoce nebezpečnou pro lidské zdraví a životní prostředí. Toto riziko se posuzuje s ohledem na současné a schválené budoucí využití lokality. Nejrozšířenějšími kategoriemi kontaminovaných lokalit jsou průmyslové a vojenské brownfieldy, skládky a zemědělská půda.

Metoda nákladové mezery: Metoda, která má zajistit, aby se na projekty, které vytvářejí příjmy, poskytovaly jen nutné veřejné zdroje, a nedocházelo tak k jejich neoprávněnému nadměrnému financování. Grant nesmí přesáhnout rozdíl mezi diskontovanými náklady a diskontovanými čistými příjmy projektu.

Network for Industrially Contaminated Land in Europe (Síť pro průmyslově znečištěné lokality v Evropě) (NICOLE): Fórum o řízení kontaminovaných lokalit v Evropě. Cílem fóra je podporovat spolupráci mezi průmyslem, akademickou obcí a poskytovateli služeb při rozvoji a používání udržitelných technologií pro řízení lokalit znečištěných průmyslovými a komerčními činnostmi. Síť NICOLE byla původně podporována EU ve čtvrtém rámcovém programu pro výzkum.

Operační program (OP): Komisí schválený program investic členského státu, který dostává prostředky ze strukturálních fondů a který má podobu jednotného souboru priorit zahrnujícího víceletá opatření.

Partnerství veřejného a soukromého sektoru: Subjekt společně vlastněný jinými subjekty veřejného a soukromého sektoru, který byl vytvořen, aby prováděl regenerační práce.

Programové období: Víceletý rámec pro plánování a provádění výdajů ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti.

Příjemce: Veřejná nebo soukromá právnická osoba, která dostává podporu z EFRR nebo FS na regeneraci brownfieldu (někdy také označovaná jako „navrhovatel“ nebo v této zprávě jako „developer“). Příjemce po regeneraci lokality často prodává nebo pronajímá parcely nebo budovy investorům.

Regenerace / rekultivace / obnova: V této zprávě pojem regenerace průmyslových a vojenských lokalit může v závislosti na stavu lokality zahrnovat dva typy činností:

- a) rekultivaci: činnost, kterou se stabilizuje území a odstraňují, kontrolují a omezují znečišťující látky v půdě, povrchových vodách, podzemních vodách, vegetaci a budovách nebo se zabráňuje šíření takových látek, aby znehodnocená lokalita vážně neohrožovala osoby a životní prostředí, přičemž se přihlíží k jejímu současnému a schválenému budoucímu využití;
- b) obnovu: činnost v neznečištěné lokalitě nebo druhá fáze činnosti v rekultivované lokalitě s cílem připravit území a budovy k jejich konečnému zamýšlenému využití. Součástí obnovy může být demolice starých budov, terénní úpravy, parcelace území a vybudování základní infrastruktury, jako jsou veřejné služby a silniční komunikace, v některých případech i stavební práce.

Řídící orgán: Národní, regionální nebo místní orgán veřejné správy nebo veřejný či soukromý subjekt určený členským státem, aby řídil operační program.

Strukturální opatření: V této zprávě jsou to intervence z Evropského fondu pro regionální rozvoj a z Fondu soudržnosti.

Velký projekt: Projekt, na nějž se požaduje spolufinancování z EFRR nebo FS a jehož celkové náklady přesahují 50 milionů EUR. Tyto projekty obvykle zahrnují větší množství prací, činností nebo služeb s cílem uskutečnit nedělitelný úkol přesně dané hospodářské nebo technické povahy s jasně stanovenými cíli.

„Zelená louka“: Nezastavěné území ve městě nebo venkovské oblasti, které se využívá k zemědělství, krajinným úpravám nebo je ponecháno přirozenému vývoji.

SHRNUTÍ

I.

V posledních desetiletích je k dispozici stále více zanedbaných průmyslových a vojenských lokalit (tzv. brownfieldů). Jejich počet v Evropě se odhaduje od několika set v malých členských státech až po několik set tisíc ve větších členských státech s bohatou průmyslovou minulostí. Mnoho brownfieldů je znečištěno. Regenerace a opětovné využití brownfieldů se podporují v rámci strukturálních opatření EU s cílem chránit lidské zdraví a životní prostředí a omezit rozrůstání měst.

II.

Účetní dvůr během svého auditu posuzoval, zda projekty dosáhly svých cílů, zda zaměření podpory EU bylo založeno na spolehlivých kritériích a zda bylo výsledků dosaženo s nejnižšími náklady pro rozpočet EU. Účetní dvůr přímo kontroloval výkonnost 27 regeneračních projektů a přezkoumával nástroje členských států pro regeneraci brownfieldů, které tvoří rámec pro konkrétní spolufinancované zásahy.

III.

Účetní dvůr konstatuje, že:

- a) Ne vždy jsou výsledky rekultivace řádně osvědčovány a mezi přípustnými hodnotami ukazatelů znečištění půdy v jednotlivých státech existují značné rozdíly. Většina projektů splnila své cíle, pokud jde o fyzické výstupy, avšak v mnoha případech nebyly obnovené pozemky a budovy obsazeny, jak bylo zamýšleno. Bylo vytvořeno méně pracovních míst, než se čekalo. Skromné výsledky, jichž bylo dosaženo, lze vysvětlit působením dvou hlavních činitelů: hospodářským poklesem a chybějící spolehlivou tržní analýzou, která by odůvodňovala rozvoj lokalit, nebo skutečností, že na tuto analýzu nebyl brán zřetel. Všechny projekty měly určité podstatné znaky přispívající k jejich dlouhodobější udržitelnosti, avšak pouze dvě třetiny byly součástí integrovaného plánu rozvoje.
- b) Ve všech členských státech se politika v oblasti brownfieldů provádí hlavně pomocí nástrojů místního plánování, které podporují uplatňování určitých základních osvědčených postupů, konkrétně upřednostňování regenerace brownfieldů před výstavbou na „zelené louce“, zatímco dočasné využití brownfieldů se podporuje jen zřídka. Stanovení priorit však znesnadňuje skutečnost, že chybí úplná a vhodná evidence brownfieldů zahrnující i kontaminované lokality. Nařízení o strukturálních fondech nevyžadují integrovaný plán rozvoje a dostatečně se nepodporuje upřednostňování opětovného využití brownfieldů před investicemi na „zelené louce“.
- c) Výsledků mohlo být dosaženo s nižšími náklady jak pro vnitrostátní rozpočty, tak pro rozpočet EU, neboť u devíti projektů nebyl grant doložen odhadem příjmů a pokud příjmy odhadnuty byly, v polovině případů byly zjištěny nedostatky. Část nákladů na rekultivaci byla také hrazena z prostředků členských států a EU, protože se plně neuplatňovala zásada „znečišťovatel platí“ a nedodržovala se některá pravidla státní podpory. Ustanovení v nařízeních o strukturálních fondech a zvláštní ujednání v rozhodnutích o udělení grantu na projekty regenerace dostatečně neumožňují získat zpět veřejnou podporu, pokud projekty vytváří více příjmů, než se předpokládalo.

SHRNUTÍ

IV.

Účetní dvůr doporučuje, aby:

- a) členské státy žádaly navrhovatele, aby prováděly tržní analýzu a zvažovali relevantní alternativy možného budoucího využití brownfieldů. Členské státy by měly požadovat, aby projekty regenerace brownfieldů byly součástí integrovaného plánu rozvoje a aby výsledky rekultivace lokalit byly osvědčeny kvalifikovaným orgánem nebo akreditovaným subjektem.
- b) členské státy promyslely, jak stanovit strategie regenerace brownfieldů s jasnými cíli, vyhýbaly se projektům na „zelené louce“, pokud to není naprosto nevyhnutelné, a v opačném případě vyžadovaly použití kompenzačních opatření, dále aby zvážily opatření pro problematické lokality, které mají soukromého vlastníka, který neprovádí potřebné kroky, promyslely, jak regenerované lokality častěji dočasně využívat jako „zelenou louku“, a vytvořily evidence brownfieldů a kontaminovaných lokalit s dostatečnými standardizovanými informacemi umožňujícími stanovit priority pro veřejné zásahy.
- c) členské státy u každého projektu důkladně posoudily nákladovou mezeru. Měly by požadovat, aby se uplatňování zásady „znečišťovatel platí“ stalo podmínkou pro financování ze strany EU. Členské státy by rovněž měly aplikovat ustanovení režimů státní podpory dohodnutých s Komisí. Do všech rozhodnutí o udělení grantu na projekty regenerace by měly začlenit ustanovení o vrácení prostředků, aby ve světle vývoje během delšího období (řekněme 15 let) mohly znovu posoudit finanční výkonnost projektů a aby u projektů, které vytvářely větší příjmy, než se předpokládalo, mohly získat část grantu, případně celý grant zpět. Komise by měla uplatňování těchto ustanovení o vrácení prostředků sledovat.
- d) Komise ve spolupráci s členskými státy a na základě vědeckých podkladů a osvědčených postupů navrhla normy EU pro vymezení kontaminovaných lokalit a závažnosti environmentálních a zdravotních rizik, která z nich plynou, a rovněž metodiku pro vymezení norem pro rekultivaci jednotlivých typů lokalit s přihlédnutím k jejich konečnému využití. Komise by měla podporovat používání integrovaného přístupu k rozvoji tím, že bude vyžadovat, aby byly spolufinancované projekty regenerace brownfieldů začleněny do integrovaného plánu rozvoje.
- e) Komise a členské státy podporovaly uplatňování osvědčených postupů při regeneraci brownfieldů a preferovaly regeneraci brownfieldů před projekty na „zelené louce“.

Fotografie 1 – Renovace a přestavba emblematické věže ve středu města v areálu opuštěné elektrárny přestavované na centrum umění a kultury (Lodž, Polsko)

ÚVOD

BROWNFIELDY V EU

1. V posledních desetiletích je k dispozici stále více zanedbaných průmyslových a vojenských lokalit (tzv. brownfieldů). Jejich počet v Evropě se odhaduje od několika set v malých členských státech s menším průmyslovým dědictvím až po několik set tisíc ve větších členských státech s bohatou průmyslovou minulostí¹. Tyto lokality se často nalézají v regionech a městských oblastech v hospodářském a sociálním úpadku. Regenerace průmyslových a vojenských brownfieldů má významné environmentální, hospodářské a sociální dopady.

Fotografie 2 – Potrubí, kterým se vstříkují čistící tekutiny do znečištěné půdy v ocelárnách (Dunaújváros, Maďarsko)

2. Mnoho brownfieldů je znečištěno a na odstranění této zátěže bude třeba cíleného úsilí během dalších desetiletí. Evropská agentura pro životní prostředí (EEA) odhaduje počet kontaminovaných lokalit na 250 000 a počet potenciálně kontaminovaných lokalit, u nichž je třeba šetřením zjistit, zda vyžadují rekultivaci, na 3 miliony. V asi 70 % případů je znečištění důsledkem vojenského či průmyslového využívání².

¹ CABERNET (2006), *Sustainable Brownfield Regenerace* (Udržitelná regenerace brownfieldů) (na základě údajů shromážděných členskými státy od konce 90. let 20. století do počátku prvního desetiletí 21. století).

² EEA (2007), *Progress in management of contaminated sites* (Pokrok ve správě kontaminovaných lokalit) (CSI 015). Dalšími zdroji znečištění jsou skládky odpadů a zemědělské činnosti.

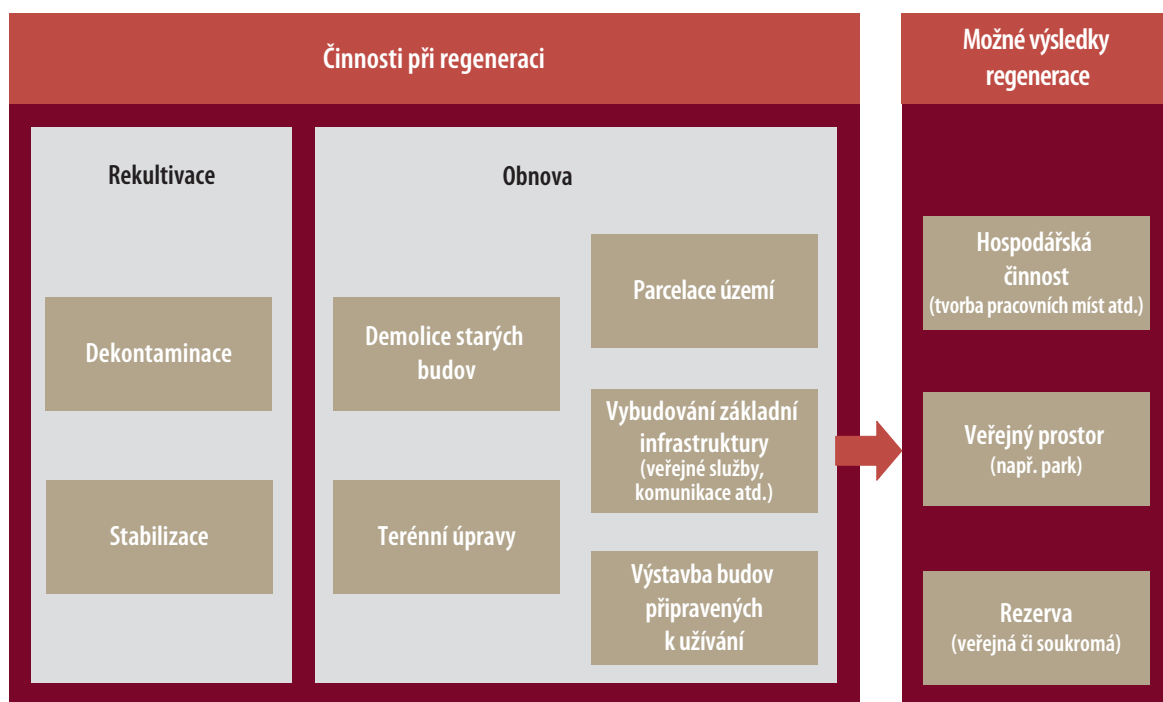
3. Možné výsledky regenerace brownfieldů jsou různé: hospodářské činnosti, veřejné prostory nebo rezervy pozemků. V případě hospodářských činností zahrnuje obnova výstavbu budov nebo přípravu pozemků k prodeji investorům. Regeneraci může provádět soukromý nebo veřejný navrhovatel. Předpokládá se, že pracovní místa budou vytvořena jen v rámci hospodářských činností (viz **diagram 1**).

INTERVENCE EU V OBLASTI REGENERACE PRŮMYSLOVÝCH A VOJENSKÝCH BROWNFIELDŮ

4. Regenerace se v členských státech řeší jako jedna dimenze politiky životního prostředí a územního rozvoje.

DIAGRAM 1

ČINNOSTI PŘI REGENERACI PRŮMYSLOVÝCH A VOJENSKÝCH LOKALIT A MOŽNÉ VÝSLEDKY

Zdroj: Evropský účetní dvůr.

5. Směrnice EU v oblasti životního prostředí mají obzvláštní význam tam, kde má lokalita problém se znečištěním. Tyto směrnice se zaměřují na prevenci znečištění³ a na hospodaření s povrchovými vodami a podzemními vodami a jejich kontrolu⁴.
6. Politika soudržnosti podporuje integrovaný přístup k rozvoji a opětovné využití brownfieldů namísto investic na „zelené louce“⁵.

Fotografie 3 – Příprava nových staveb v bývalé elektrárně (Lodž, Polsko)

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/1/ES ze dne 15. ledna 2008 (Úř. věst. L 24, 29.1.2008, s. 8), kterou se ruší směrnice Rady 96/61/ES ze dne 24. září 1996 o integrované prevenci a omezování znečištění (Úř. věst. L 257, 10.10.1996, s. 26), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 17), a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES ze dne 21. dubna 2004 o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí (nařízení ELD) (Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 56).

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/118/ES ze dne 12. prosince 2006 o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu (Úř. věst. L 372, 27.12.2006, s. 19).

⁵ Rozhodnutí Rady 2006/702/ES ze dne 6. října 2006 o strategických obecných zásadách Společenství pro soudržnost (Úř. věst. L 291, 21.10.2006, s. 11), KOM(2004) 60 v konečném znění – K tematické strategii pro městské životní prostředí, KOM(1999) 344 v konečném znění – Strukturální fondy a jejich koordinace s pokyny pro Fond soudržnosti pro programy v období 2000–2006, pokyny Komise k iniciativě Společenství URBAN II, přijaté dne 28. dubna 2000.

STRUKTURÁLNÍ OPATŘENÍ EU, Z NICHŽ SE SPOLUFINANCUJE REGENERACE BROWNFIELDŮ

7. Regeneraci brownfieldů ve způsobilých regionech členských států lze spolufinancovat z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) a z Fondu soudržnosti (FS). Oba fondy se dále označují jako strukturální opatření. Podpora může u konkrétního projektu dosahovat 85 % způsobilých výdajů⁶.
8. Celkové finanční prostředky přidělené na regeneraci brownfieldů na dvě období, kterých se audit týkal, spolu s hlavními dotčenými členskými státy jsou uvedeny v **tabulce 1**. Úplný přehled podle členských států je obsahem **přílohy I**.
9. Spolufinancované projekty se týkaly různých regeneračních činností:
- rekultivace nestabilních a kontaminovaných území (viz **fotografie 2 a 9**),
 - obnovy lokalit⁷ (viz **fotografie 7**),
 - úplné regenerace kontaminovaných lokalit, která zahrnovala jak rekultivaci, tak obnovu (viz **fotografie 1, 3, 4, 5, 6, 8 a 10**).

⁶ Členské státy se mohly od roku 2007 rozhodnout, že část svých finančních rámců pro strukturální opatření EU investují do revolvingových fondů JESSICA, aby tak mohly finanční prostředky znovu použít a urychlit investice do městských oblastí v Evropě. V době auditu se tyto fondy teprve začínaly zakládat a jen velmi málo z nich bylo určeno na regeneraci brownfieldů.

⁷ Bytové projekty nebyly pro finanční podporu z EFRR a FS v programových obdobích, kterých se audit týkal, způsobilé.

TABULKA 1

FINANČNÍ PROSTŘEDKY PŘIDĚLENÉ NA REGENERACI BROWNFIELDŮ A HLAVNÍ DOTČENÉ ČLENSKÉ STÁTY

	2000–2006	2007–2013
Přidělené prostředky	2,3 miliardy EUR	3,4 miliardy EUR
Hlavní příjemci	Německo, Spojené království, Francie	Maďarsko, Česká republika, Německo, Rumunsko, Itálie, Polsko

Zdroj: Evropský účetní dvůr na základě údajů shromážděných Komisí.

10. Spolufinancované projekty jsou součástí operačních programů prováděných v rámci sdíleného řízení, přičemž konečnou odpovědnost za plnění rozpočtu nese Komise⁸. Konkrétně:

- a) Komise projednává a schvaluje programy navržené členskými státy a přiděluje na ně prostředky;
- b) členské státy nebo regiony programy řídí, realizují je výběrem projektů, kontrolují je a posuzují;
- c) Komise programy monitoruje, vyčleňuje prostředky a proplácí schválené výdaje a ověřuje kontrolní systémy.

11. Během programového období 2000–2006 schvalovala Komise projekty Fondu soudržnosti a velké projekty EFRR (projekty, jejichž celkové náklady překročily částku 50 milionů EUR) zvláštním postupem. V programovém období 2007–2013 musí Komise schválit jen projekty s náklady vyššími než 50 milionů EUR⁹.

12. V oblasti regenerace průmyslových a vojenských lokalit hrají významnou úlohu dvě generální ředitelství Komise:

- o GŘ pro regionální a městskou politiku odpovídá za rozpočet EU v oblasti regionální politiky, v jejímž rámci se regenerace průmyslových a vojenských lokalit spolufinancuje,
- o GŘ pro životní prostředí odpovídá za politiku EU v oblasti životního prostředí. Má za povinnost monitorovat provádění a plnění konkrétních cílů příslušných směrnic a obrací se na ně GŘ pro regionální a městskou politiku, když zkoumá kvalitu návrhů operačních programů a velkých projektů¹⁰.

⁸ Čl. 17 odst. 1 SEU a článek 317 SFEU.

⁹ Od 1. ledna 2007 do 25. června 2010 činila částka v případě projektů v oblasti životního prostředí 25 milionů EUR.

¹⁰ Během programového období 2000–2006 se GŘ pro regionální a městskou politiku obracelo na GŘ pro životní prostředí i v případě projektových žádostí spadajících pod Fond soudržnosti.

ROZSAH A CÍLE AUDITU

13. Hlavním cílem auditu bylo posoudit, zda strukturální opatření EU úspěšně podporovala regeneraci průmyslových a vojenských brownfieldů.

14. Účetní dvůr posuzoval, zda:

- projekty regenerace spolufinancované EU dosáhly svých cílů,
- zaměření podpory EU pro regeneraci průmyslových a vojenských lokalit bylo založeno na spolehlivých kritériích,
- výsledků bylo dosaženo s nejnižšími náklady pro rozpočet EU.

15. Audit probíhal od března do prosince 2011 v Komisi a pěti členských státech, na něž připadala většina výdajů na projekty financované během programových období 2000–2006 a 2007–2013: v Německu, Spojeném království, Maďarsku, Polsku a České republice.

16. Prověřoval se vzorek 27 projektů financovaných z EFRR nebo FS s celkovým spolufinancováním EU ve výši 231 milionů EUR (viz **příloha II**):

- čtyři z těchto 27 projektů spočívaly pouze v rekultivaci, šest pouze v obnově a 17 jak v rekultivaci, tak v obnově,
- u 23 z 27 projektů byla jedním z cílů tvorba pracovních míst,
- za období 2000–2006 byly do vzorku zařazeny jen projekty, které již byly dokončeny (22 projektů), zatímco za období 2007–2013 byly do vzorku zařazeny projekty probíhající (pět projektů)¹¹,
- 22 projektů EFRR ve vzorku schválily řídicí orgány v členských státech, zatímco zbylých pět (čtyři velké projekty EFRR a jeden projekt FS) schválila i Komise.

¹¹ Projekt se obvykle realizuje několik let. Proto musely být z programového období 2000–2006, z něhož byli jako hlavní příjemci vybráni pro audit Německo a Spojené království, zvoleny dokončené projekty.

Fotografie 4 – Výstavba silnic a technické infrastruktury na místě bývalých hald uhelného dolu (Jaworzno, Polsko)

- 17.** Auditoři přezkoumávali dokumentaci k projektům v Komisi, v řídicím orgánu příslušného operačního programu a u příjemců. Auditní tým vedl pohovory se zástupci Komise, regionálních a místních orgánů odpovědných za územní rozvoj a veřejných či soukromých společností odpovědných za návrh a realizaci vybraných projektů rekultivace a obnovy.

PŘIPOMÍNKY

DOSÁHLY PROJEKTY REGENERACE SPOLUFINANCOVANÉ EU SVÝCH CÍLŮ?

- 18.** Úspěchy regenerace lze měřit ukazateli výstupů, které odráží realizaci fyzických aspektů, a ukazateli výsledků, jež by měly ukazovat, do jaké míry byly uspokojeny potřeby, které měl projekt řešit¹².
- 19.** Obecně se uznává, že na udržitelnost regenerované lokality a na její úspěchy má z dlouhodobého hlediska kladný dopad soubor osvědčených postupů¹³, k nimž patří:
- o osvědčování dekontaminačních prací kvalifikovaným orgánem nebo akreditovaným subjektem,
 - o dodržování předpisů v oblasti územního plánování v dotyčném regionu,
 - o existence integrovaného plánu rozvoje zaměřeného na konkrétní odvětví podnikání a na malé a střední podniky, které jsou vhodnější pro socio-ekonomickou situaci v oblasti, se zohledněním konkrétních oblastí znalostí, dostupných kvalifikací a napojení na místní výzkumné a akademické instituce; v těchto plánech by měly také být popsány bytové, dopravní a volnočasové rozvojové záměry, které zvyšují atraktivitu dané oblasti, a tvorba pracovních míst pro místní obyvatele,
 - o odpovídající veřejné služby v lokalitě (napojení na silniční síť, veřejná doprava, elektřina a voda, hygienická infrastruktura, širokopásmové připojení apod.).
- 20.** Regenerační činnosti, které se navrhovatel zavázal provést, lze považovat za endogenní, protože tyto činitele zůstávají v zásadě ve sféře jeho přímého vlivu. Existuje však množství dalších činitelů, například obecné hospodářské podmínky¹⁴, které mají na dosahování výsledků významný vliv. Tyto exogenní činitele se nemusí nutně nacházet ve sféře přímého vlivu navrhovatele.

¹² K příkladům ukazatelů patří úroveň koncentrace znečišťujících látek po rekultivaci, hektary regenerovaného území, podlahová plocha vybudovaná navrhovatelem, podlahová plocha vybudovaná investory po dokončení projektu, obsazenost obnovených parcel a budov a počet pracovních míst ve společnostech působících v lokalitě. *Zdroj: Metodické pracovní dokumenty pro ukazatele monitorování a hodnocení GR pro regionální a městskou politiku*, „Pracovní dokument č. 3“ na programové období 2000–2006 a „Pracovní dokument č. 2“ na programové období 2007–2013. RESCUE – *Administrative Tools and Incentives for Sustainable Brownfield Regeneration* (Správní nástroje a pobídky pro udržitelnou regeneraci brownfieldů), 5. rámcový program EU pro výzkum, akce 4, červenec 2005.

¹³ Doporučují je uznávané přední organizace v oboru, především Světová banka, CABERNET a NICOLE.

¹⁴ Sem mohou patřit i další faktory týkající se regionu, v němž se lokalita nachází, například podmínky na pracovním trhu.

21. U projektů ve vzorku Účetní dvůr zkoumal, zda:

- a) dekontaminační práce, pokud byly nutné, osvědčil kvalifikovaný orgán;
- b) projekty splnily své cíle, především pokud jde o tvorbu pracovních míst, pokud byla stanovena jako cíl;
- c) projekty se prováděly osvědčenými postupy, které přispěly k udržitelnosti výsledků.

Fotografie 5 – Městský park v lokalitě bývalé továrny na baterie, kde byly provedeny dekontaminační práce a vybudován park (Marcali, Maďarsko)

VÝSLEDKY REKULTIVACE NEJSOU VŽDY NÁLEŽITĚ OSVĚDČENY

- 22.** Osvědčení výsledků dosažených při dekontaminaci a stabilizaci území se považuje za klíčový faktor, který zajišťuje neexistenci rizik pro životní prostředí a zdraví, zejména pro možné investory, a také za osvědčený postup přispívající k udržitelnosti regenerované lokality.
- 23.** Z 21 projektů, které do určité míry spočívaly v rekultivaci, byly v době auditu práce dokončeny v 17 případech:
- o u devíti z těchto dokončených projektů na práce dohlížel nebo je osvědčoval orgán životního prostředí nebo důlní úřad příslušného regionu,
 - o u ostatních osmi projektů podobný orgán nebo úřad na práce nedohlížel, ani je neosvědčoval.
- 24.** Identifikaci kontaminovaných lokalit, stanovení cílů pro rekultivaci a monitorování provádějí členské státy. Mezi přípustnými hodnotami ukazatelů znečištění půdy v jednotlivých státech¹⁵ jsou značné rozdíly, především pokud jde o množství a počet sledovaných znečišťujících látek. Neexistují žádné normy platné pro celou EU, které by definovaly, zda lokalita představuje významné riziko pro lidské zdraví a pro půdu nebo vodu. Navštívené členské státy mají vlastní metodiky pro stanovení hodnot, které je třeba rekultivací dosáhnout, a na úrovni EU žádná standardní metodika neexistuje. Na úrovni EU rovněž neexistuje postup pro kontrolu řádného provedení rekultivačních prací.
- 25.** Návrh směrnice o zřízení rámce pro ochranu půdy předložený Komisí¹⁶ požaduje, aby členské státy identifikovaly kontaminované lokality na svém území, zavedly metodu, kterou se určí, zda je lokalita kontaminovaná, a zajistily, aby se kontaminované lokality rekultivovaly¹⁷. O tomto návrhu se v Radě stále diskutuje. Několik odborníků se domnívá, že harmonizace by mohla mít příznivý dopad.

¹⁵ Hodnoty ukazatelů znečištění půdy jsou obecné normy kvality přijaté v mnoha zemích, které upravují zacházení s kontaminovanou půdou. Obvykle mají podobu limitních hodnot koncentrace (mg/kg na hmotnost sušiny) znečišťujících látek v půdě, při jejichž překročení se doporučují či vyžadují určitá opatření. Viz *Derivation methods of soil screening values in Europe. A review and evaluation of national procedures towards harmonisation* (Metody odvozování hodnot ukazatelů znečištění půdy v Evropě. Přezkum a hodnocení národních postupů směrem k harmonizaci). JRC (Společné výzkumné středisko) vědecké a technické zprávy), EUR 22805 EN-2007.

¹⁶ KOM(2006) 232 v konečném znění ze dne 22. září 2006 – Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zřízení rámce pro ochranu půdy a o změně směrnice 2004/35/ES.

¹⁷ Navíc současná pracovní verze návrhu, pozměněná pracovní skupinou Rady pro životní prostředí (Dokument 6124/1/10 REV 1 ze dne 4. března 2010), umožňuje Komisi přijímat akty v přenesené pravomoci o společných technických prvcích pro posuzování rizik kontaminace půdy.

VĚTŠINA PROJEKTŮ SPLNILA SVÉ CÍLE, POKUD JDE O FYZICKÉ VÝSTUPY, AVŠAK V MNOHA PŘÍPADECH MUSÍ BÝT OBNOVENÉ POZEMKY A BUDOVOVY TEPRVE OBSAZENY, JAK BYLO ZAMÝŠLENO

- 26.** Z 27 kontrolovaných projektů v rámci auditu bylo dokončeno 22. Z těchto 22 dokončených projektů:
- 18 v plném rozsahu splnilo své cíle, pokud jde o demolici, vyčištění půdy, terénní úpravy, vybudování základní infrastruktury a postavení budov navrhovatelem,
 - čtyři projekty dosáhly mezi 90 % a 100 % předpokládaných výstupů.
- 27.** U 13 kontrolovaných projektů, kde navrhovatel chtěl parcely připravit k prodeji potenciálním investorům (viz bod 3) do poloviny roku 2011, činila průměrná míra výstavby průmyslových a kancelářských objektů na těchto parcelách pouhých 25 %¹⁸. Tyto objekty byly obsazeny na 89 %.
- 28.** U pěti projektů navrhovatelé vybudovali objekty připravené k nastěhování. Průměrná obsazenost těchto objektů činila 76 %.
- 29.** V případě rozvojových záměrů, jejichž cílem je pronájem jakémukoli potenciálnímu uživateli, byla obsazenost nižší než u rozvojových záměrů na zakázku zaměřených na konkrétního konečného uživatele, jako je například průmyslový objekt nebo technologický park naplánovaný před zahájením projektu regenerace. Obecné rozvojové záměry jsou více závislé na celkové hospodářské situaci a dostupnosti veřejného financování (viz **ráměček 1** a **fotografie 6**).

¹⁸ Navrhovatel prodal dalších 10 % parcel, avšak výstavba budov ještě nezačala.

Fotografie 6 – Kancelářské budovy připravené k nastěhování na místě bývalé chemičky (Widnes, Spojené království)

RÁMEČEK 1

PŘÍKLAD STAVEBNÍHO ZÁMĚRU, KTERÝ BYL ZAMĚŘEN NA PRONÁJEM JAKÝMKOLI POTENCIÁLNÍM UŽIVATELŮM

Práce v bývalém průmyslovém přístavu (Barrow-in-Furness, Spojené království) se týkaly regenerace plochy o rozloze 23 ha na výstavbu podnikatelské zóny orientované na malé a střední podniky. V roce 2010 byly práce zastaveny, protože na dokončení stavebního záměru se nedostávalo vnitrostátních prostředků, neboť chyběl závazek veřejných či soukromých konečných uživatelů z průmyslu či obchodu. V době auditní návštěvy nebyly v lokalitě vystavěny ještě žádné budovy.

30. U projektů přezkoumávaných v rámci tohoto auditu bylo možno poměrně nízkou mírou výstavby na připravených plochách v regenerovaných brownfieldech vysvětlit působením několika faktorů, přičemž jedním z nich byl hospodářský pokles od roku 2008. Jednalo se o tyto faktory:

- o schválení některých projektů regenerace bez důkladné tržní analýzy, která by zdůvodňovala novou průmyslovou či kancelářskou výstavbu (viz **rámeček 2**),
- o pokud byla tržní analýza provedena, nevěnovala se dostatečná pozornost jejím závěrům, především pokud jde o riziko konkurence mezi několika lokalitami v téže oblasti nebo nevhodnost rozvojových záměrů vzhledem k místním socio-ekonomickým charakteristikám (viz **rámeček 3**).

RÁMEČEK 2

PŘÍKLADY REGENEROVANÝCH LOKALIT, KDE OČEKÁVANÁ TRŽNÍ ČINNOST NENASTALA

V bývalé ropné rafinérii (Braunsbedra, Německo), kde regenerace začala v roce 2002, představovala plocha zakoupená investory 50 % celkové připravené plochy a u bývalého kovodělného závodu (Halle, Německo), kde regenerace začala v roce 2003, to bylo 11 %. V obou případech musel navrhovatel při počátečním rozhodnutí o poskytnutí grantu doložit, že již od investorů obdržel dotazy na významnou část regenerované plochy. Avšak řídicí orgán se spoléhal na tvrzení navrhovatele o těchto dotazech, aniž stanovil přesná kritéria, jak tuto podmínku ověřovat.

RÁMEČEK 3

PŘÍKLADY PROJEKTŮ, U NICHŽ SE NEVĚNOVALA DOSTATEČNÁ POZORNOST VÝSLEDKŮM TRŽNÍ ANALÝZY

Projekt na místě bývalého kovodělného závodu (Barnsley, Spojené království) zahrnoval výstavbu vícepodlažní kancelářské výškové budovy s 10 750 m² podlahové plochy. Projekt byl schválen, přestože tržní analýza upozorňovala na nedostatečný trh pro budovu navrhovaného typu. Výstavba byla dokončena do konce roku 2008, ale kancelářské prostory se obtížně pronajímaly. V srpnu 2010 navrhovatel kancelářskou budovu prodal obci. Do března 2011 se podařilo obsadit jen dvě podlaží ze šesti.

Na místě bývalých oceláren (Dortmund, Německo) se budoval technologický park a další vybavení. V dokumentech předložených řídicímu orgánu a Komisi k úvodnímu posouzení se upozorňovalo na problémy jako vzdálenost k univerzitě, konkurence s jinými podnikatelskými lokalitami ve městě a silné zaměření na informační a mikrosystémové technologie, jejichž růst se zpomaloval. Parcely se postupně připravovaly a nabízely k výstavbě od roku 2005 do roku 2008. Nákupy a výstavba kancelářských budov postupovaly pomaleji, než se předpokládalo. Do poloviny roku 2011 bylo prodáno jen 22 % dostupné plochy.

HOSPODÁŘSKÉ ČINNOSTI VYTVOŘILY MÉNĚ PRACOVNÍCH MÍST, NEŽ SE PŘEDPOKLÁDALO

- 31.** Tvorbu pracovních míst mělo jako cíl stanoveno 23 z 27 projektů posuzovaných při auditu a vykazované údaje byly k dispozici u deseti projektů. V době auditu byla rychlost vytváření pracovních míst oproti předpokladům nižší, protože:
- úplné splnění plánu tvorby pracovních míst byl dlouhodobější cíl,
 - při výstavbě budov docházelo ke zpožděním (viz body 20 a 27),
 - hospodářská činnost provozovaná v lokalitě vyžadovala méně pracovních míst, než se čekalo.

VŠECHNY PROJEKTY SE VYZNAČOVALY URČITÝMI PODSTATNÝMI RYSY S Kladným dopadem na jejich udržitelnost

- 32.** Všechny projekty regenerace brownfieldů zkoumané Účetním dvorem se vyznačovaly určitými podstatnými rysy, které se považují za osvědčené postupy zajišťující dlouhodobou udržitelnost lokalit a dosažených efektů:
- všechny lokality byly připraveny v souladu se stanoveným využitím území podle územněplánovací dokumentace a jsou dostatečně vybaveny dopravní, hygienickou a informačnětechnologickou a komunikačnětechnologickou infrastrukturou,
 - některé jsou strategicky umístěny a jsou napojeny na trimodální dopravní síť (silnice, železnice a vodní cesty),
 - nové budovy vyhovují normám ochrany životního prostředí.
- 33.** Osmnáct z 27 projektů bylo součástí integrovaného plánu rozvoje lokality nebo ekonomické oblasti. Účetní dvůr zjistil, že i v případech, kde byl integrovaný přístup uplatněn, měly zkoumané projekty jen nevelký dopad, pokud jde o pracovní místa nebo možnosti odborné přípravy pro místní obyvatelstvo. Bylo to dáno skutečností, že mnohé projekty vybrané k auditu byly orientovány na vyspělé technologie a měly mít celoměstský, případně regionální spíše než lokální dopad. V některých členských státech si byly místní úřady malého předpokládaného dopadu na místní úrovni vědomy, a vypracovaly proto plány, na jejichž základě mohly regenerace využít ke svému prospěchu, například tím, že se pátomatovalo na veřejné prostory jako parky, kulturní prostory a sportovní zařízení a poskytovala se pomoc místním obyvatelům při získávání méně specializovaných pracovních míst a rozvíjení pohostinských činností.

34. **Rámeček 4** obsahuje příklady projektů, u nichž byly vytvořeny obzvláště dobré podmínky pro udržitelnost.

¹⁹ Doporučují je uznávané přední organizace v oboru, především Světová banka, CABERNET a NICOLE.

BYLO ZAMĚŘENÍ PODPORY EU PRO REGENERACI PRŮMYSLOVÝCH A VOJENSKÝCH LOKALIT ZALOŽENO NA SPOLEHLIVÝCH KRITÉRIÍCH?

35. Úspěšná regenerace průmyslových a vojenských lokalit závisí na realizaci strategie, která je založena na zásadách plánování a dobré znalosti environmentálních, ekonomických a sociálních problémů a rizik, které je třeba řešit tak, aby bylo možno stanovit prioritu jednotlivých kroků. Hlavními zásadami plánování jsou¹⁹:
- o upřednostňování brownfieldů před investicemi na „zelené louce“,
 - o dočasné využívání regenerované lokality jako „zelené louky“ do doby, než bude stanoveno konečné využití, aby se zabránilo obnově brownfieldů pro nevhodné činnosti.

RÁMEČEK 4

PŘÍKLADY PROJEKTŮ, U NICHŽ BYLY VYTVOŘENY OBZVLÁŠTĚ DOBRÉ PODMÍNKY PRO UDRŽITELNOST

Bývalé železářny I (Duisburg, Německo) byly rekultivovány a vybaveny základní infrastrukturou pro využití jako trimodální logistické středisko. Do poloviny roku 2011 byla regenerovaná lokalita téměř zcela obsazena několika společnostmi zabývajícími se nakládáním kontejnerů a provozováním skladů. Rozvoj lokality byl v souladu s prioritním podnikatelským klastrem (odvětví logistiky) a lokalita se nacházela na březích splavné řeky. Přístav se rovněž podílí na kooperačních a výzkumných projektech s univerzitami a výzkumnými instituty v oblasti logistiky.

Na místě bývalých oceláren a strojírenského závodu (Plzeň, Česká republika) byla s podporou EFRR vybudována průmyslová hala. Lokalita je zaměřena na zvláštní podnikatelský klastr (zpracování kovů), pro nějž hostitelské město nabízí významné výhody, a doplňují ji další investice, především rozšíření silniční sítě a napojení na železniční síť. Společnosti v lokalitě úzce spolupracují se sítí výzkumných středisek, technickými fakultami, středními školami a dětským vědeckým centrem.

36. Účetní dvůr zkoumal, zda:

- členské státy mají celostátní, regionální nebo místní strategii pro regeneraci brownfieldů, která vychází z osvědčených plánovacích postupů, a dále evidenci brownfieldů s popisem problémů a rizik v těchto lokalitách,
- prostředky EU podporují používání uvedených osvědčených postupů.

VŠECHNY ČLENSKÉ STÁTY MAJÍ POLITIKU REGENERACE BROWNFIELDŮ ZALOŽENOU NA ŘADĚ UZNÁVANÝCH ZÁSAD...

37. Ve všech navštívených členských státech se politika v oblasti brownfieldů provádí hlavně pomocí nástrojů místního plánování, které podporují uplatňování určitých základních zásad a osvědčených postupů.

38. Regenerace brownfieldů se přednostně před výstavbou na „zelené louce“ podporuje tak, že se potlačují nebo zamezují investice na „zelené louce“ a k rozvojovým záměrům se nabízejí brownfieldy. K tomuto účelu lze využít několika nástrojů:

- nové plochy k rozvoji lze vymezit změnami v plánu využití území pouze tehdy, když již není možné využít dříve zastavěné pozemky a potřeba nových ploch je prokazatelná,
- orgány místní správy jsou oprávněny přistoupit k povinnému odkupu brownfieldů,
- pro každý stavební záměr se vyžaduje územní rozhodnutí nebo stavební povolení. V nich se stanoví podmínky pro průzkum lokality či případnou rekultivaci brownfieldů.

39. Regenerované lokality byly v členských státech navštívených v rámci auditu dočasně využívány jako „zelená louka“ jen zřídka. Nicméně:

- tuto zásadu zohlednila vláda Spojeného království ve svých doporučeních z března 2008²⁰; dočasné využití brownfieldů jako „zelené louky“ se má podporovat tam, kde tyto lokality nejsou vhodné pro další rozvoj, tj. jako nástroj pro řešení vizuální a hospodářské zanedbanosti, která je s nimi spojena,
- v Německu by se dle stanoviska BBSR²¹ měly brownfieldy regenerovat více pro rekreační a přírodní využití, přinejmenším dočasně, a méně pro hospodářské činnosti; pravidelné průzkumy, které BBSR provádí, ukazují, že ačkoli se regenerují značně rozsáhlé plochy brownfieldů, fond lokalit se rozšiřuje, neboť počet a plocha lokalit, které se přestávají využívat, je větší než počet a plocha regenerovaných lokalit²².

40. Ve všech navštívených členských státech často bránilo regeneraci brownfieldů několik překážek:

- nedostatek finančních zdrojů pro veřejné subjekty odpovědné za rekultivaci či regeneraci brownfieldů,
- nedostatek regionálních strategií vycházejících z dostatečných informací, jako jsou evidence stávajících brownfieldů, a systému podporujícího využívání vnitrostátních fondů a fondů EU pro lokality s nejvyšší prioritou,
- potíže při určování vlastnictví pozemků a odpovědnosti za rekultivaci,
- tam, kde jsou brownfieldy v soukromém vlastnictví, nemusí mít veřejné a soukromé subjekty nutně tytéž zájmy, pokud jde o regeneraci lokality.

41. Z pěti navštívených členských států se kvantifikované cíle pro plochu brownfieldů, které se mají regenerovat, stanovují jen ve Spojeném království (Anglii). Od roku 2000 tam územněplánovací předpisy stanoví cíle pro opětovné využití brownfieldů obecně (17 % současné plochy brownfieldů do roku 2010) a pro bytovou výstavbu konkrétně (60 % všech nových domů muselo být do roku 2008 postaveno na místě brownfieldů), i když žádné cíle nejsou stanoveny, pokud jde o opětovné využití brownfieldů pro průmyslové či podnikatelské rozvojové záměry. Tyto cíle byly z velké části splněny²³.

²⁰ *Securing the Future Supply of Brownfield Land: Government Response to English Partnerships' Recommendations on the National Brownfield Strategy* (Zajištění budoucí nabídky brownfieldů: odpověď vlády na doporučení *English Partnerships* k národní strategii brownfieldů), *Communities and Local Government* (ministerstvo společnosti a místní samosprávy), Londýn, 4. března 2008.

²¹ *Das Bundesinstitut für Bau-, Stadt- und Raumforschung* (Spolkový institut pro stavební výzkum a výzkum urbanistiky a územního rozvoje).

²² V Německu je poměr mezi různými typy zamýšleného nového využití brownfieldů (2006) následující: příroda 19 %, bydlení 19 %, průmysl/obchod 62 %. Podle výzkumných pracovníků BBSR by realističtější rozdělení mohlo být následující: příroda 70 %, bydlení 20 %, průmysl/obchod 10 %. Dr. Fabian Dosch, BBSR-Bonn. Schůze 14 REFINA, Stuttgart 26. dubna 2007.

²³ V letech 2002 až 2009 se plocha brownfieldů v Anglii snížila o 20,4 % ze 40 714 ha na 33 390 ha. V roce 2009 bylo v brownfieldech postaveno 77 % domů. *Zdroj: Trends in previously developed land and housing stock by Government Office Region* (Trendy v již zastavěných územích a bytovém fondu podle regionů) (2002, 2009). *Homes and Communities Agency* (Agentura pro bydlení a obce).

- 42.** V Německu územněplánovací a environmentální předpisy cíle pro regeneraci brownfieldů jako takovou nestanoví. Nicméně jedním z cílů spolkové strategie udržitelného rozvoje schválené v roce 2002 je snížení dalších záborů „zelené louky“ ze 129 ha za den v období 1993–1996 na 30 ha za den v roce 2020. Z nedávné statistiky²⁴ vyplývá prudký pokles záborů půdy v Německu od roku 2006. V období 2007–2010 byla průměrná hodnota 87 ha za den.

²⁴ *Nachhaltige Entwicklung in Deutschland Indikatorenbericht 2012*, (Udržitelný rozvoj v Německu, zpráva o ukazatelích 2012), Spolkový statistický úřad, Wiesbaden, 2012.

... AVŠAK CHYBĚJÍCÍ ÚPLNÁ A VHODNÁ EVIDENCE BROWNFIELDŮ ZAHRNÚJÍCÍ I KONTAMINOVANÉ LOKALITY ZNESNADŇUJE STANOVENÍ PRIORITY

- 43.** V navštívených členských státech byla podniknuta řada kroků, aby byly sestaveny evidence brownfieldů na místní, regionální či celostátní úrovni. Tyto evidence sice poskytují určité informace o stavu brownfieldů, avšak jsou neúplné, nelze je vzájemně propojit nebo nezahrnují vhodné údaje sloužící ke stanovení priorit pro veřejný zásah ve prospěch jedné lokality spíše než jiné (viz **rámeček 5**).

RÁMEČEK 5

PŘÍKLADY KROKŮ PODNIKNUTÝCH V NAVŠTÍVENÝCH ČLENSKÝCH STÁTECH PŘI SESTAVOVÁNÍ EVIDENCE BROWNFIELDŮ

V České republice byla vytvořena národní databáze brownfieldů na základě vyhledávací studie provedené v letech 2005–2007, která lokalizovala 2 355 brownfieldů o rozloze 10 326 ha²⁵. Databáze však obsahuje jen údaje o lokalitách, jejichž vlastníci souhlasí se zveřejněním informací, a nezahrnuje lokality v Praze. V jiné databázi jsou zachyceny brownfieldy ve všech regionech, avšak jen ty, které z větší části vlastní obce (375 lokalit).

V Polsku celostátní evidence brownfieldů neexistuje. Určité informace jsou k dispozici na regionální nebo místní úrovni, ale nejsou srovnatelné, neboť chybí jednotná metodika sběru a prezentace údajů. Počínaje rokem 2005 byl pořízen pilotní soupis brownfieldů ve třech regionech. Příprava celostátního soupisu brownfieldů však byla v této rané fázi zastavena.

²⁵ Podle odborníků je realističtější údaj o celkové ploše brownfieldů v České republice 27 000 až 38 000 ha.

- 44.** Informace o kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných lokalitách se sbírají ve všech pěti navštívených členských státech. Žádná z evidencí ovšem neobsahuje všechny takové lokality a jen v České republice a Maďarsku se uvádí informace nutné ke stanovení priorit (viz **rámeček 6**)

²⁶ Aby byly projekty způsobilé, musí se nacházet ve městě s více než 5 000 obyvateli, zabírat plochu brownfieldu větší než 40 ha a splňovat nejméně tři z osmi socio-ekonomických kritérií.

NA PODPORU OSVĚDČENÝCH POSTUPŮ PŘI REGENERACI LZE UČINIT VÍCE

- 45.** Ačkoli nařízení o strukturálních fondech nestanoví žádná pravidla, která by podporovala určité aspekty osvědčených postupů při regeneraci brownfieldů, Účetní dvůr zjistil, že členské státy projevují iniciativu v určitých oblastech:
- dva členské státy ve výběrovém řízení na poskytnutí grantů upřednostňují brownfieldy před projekty na „zelené louce“,
 - v operačním programu pro Polsko je jako podmínka financování EU stanoven plán integrovaného územního rozvoje,
 - v Maďarsku bylo jako zvláštní kritérium pro výběr projektů stanoveno, v jaké míře se pomocí projektu usiluje o řešení sociální a ekonomické deprivace²⁶.

RÁMEČEK 6

PŘÍKLADY EVIDENCÍ KONTAMINOVANÝCH A POTENCIÁLNĚ KONTAMINOVANÝCH LOKALIT V ČLENSKÝCH STÁTECH

V Anglii a Walesu vede orgán ochrany životního prostředí (*Environment Agency*) evidenci zvláštních lokalit s vysokým rizikem (33 lokalit v polovině roku 2011). Evidence nebyla od 31. března 2007 aktualizována. Evidence jiných kontaminovaných lokalit spravují orgány místní správy.

V České republice obsahuje celostátní databáze kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných lokalit SEKM²⁷ dřívější průmyslové, vojenské a důlní lokality, skládky apod. Každé lokalitě je přidělena priorita: kategorie nejnaléhavějších případů odpovídá lokalitám, které vyžadují okamžitou rekultivaci (130 lokalit). V současnosti se připravuje nová databáze kontaminovaných lokalit s cílem sjednotit údaje z různých zdrojů a aktualizovat stávající celostátní databázi.

V Maďarsku existuje plán rekultivace kontaminovaných lokalit od roku 1996. Jeho hlavním cílem je identifikovat kontaminované lokality a provést jejich rekultivaci, aby znečištění nepronikalo do podzemních vod. Realizace tohoto plánu se opírá o evidenci kontaminovaných lokalit, které jsou potenciální hrozbou pro kvalitu vody. Každá lokalita má svoji prioritu na základě několika kritérií rizik pro životní prostředí a zdraví.

²⁷ Systém evidence kontaminovaných míst.

BYLO VÝSLEDKŮ DOSAŽENO S NEJNIŽŠÍMI NÁKLADY PRO ROZPOČET EU?

- 46.** Regenerace brownfieldů může nabízet ziskové příležitosti, a mohou ji tudíž provádět soukromí investoři. Pokud se jedná o projekty s minimálním ziskem, bude nezbytné, aby se o rizika a náklady podělil veřejný a soukromý sektor, a veřejná investice v plném rozsahu může být nutná v případě takových závažných vad, jako je rozsáhlé znečištění, podřadná lokalita nebo stagnující trh s nemovitostmi. Při rozhodování o tom, jaký objem veřejného spolufinancování by měly projekty regenerace získat, je velmi důležité omezit veřejné prostředky na míru, která je nezbytná k realizaci projektu: veřejný příspěvek by neměl překročit nákladovou mezeru mezi náklady na investici a výnosy, které má vytvářet²⁸.
- 47.** Aby mohl Účetní dvůr posoudit, zda 27 šetřených projektů regenerace mohlo být provedeno s nižšími náklady, především pro rozpočet EU, zkoumal, zda:
- veřejný grant, včetně příspěvku EU, byl stanoven v náležité výši s použitím metody nákladové mezery a zda byla nákladová mezera uspokojivě posouzena,
 - hodnota lokality zahrnutá do projektových nákladů v posouzení nákladové mezery odrážela zásadu „znečišťovatel platí“, podle níž by měli náklady na rekultivaci lokalit, kde způsobili škody, nést znečišťovatelé,
 - byly dodrženy platné předpisy pro státní podporu, které mají bránit narušování hospodářské soutěže,
 - rozhodnutí o grantu obsahovalo refundační mechanismus, který by se uplatnil, pokud by projekt vytvářel více příjmů, než se k datu schválení grantu předpokládalo.

²⁸ Náklady a výnosy se diskontují, aby se zohlednil čas, který uplynul mezi jednotlivými toky hotovosti.

RÁMEČEK 7

PŘÍKLADY PROJEKTŮ FINANCOVANÝCH V PLNÉM ROZSAHU Z VEŘEJNÝCH PROSTŘEDKŮ, KTERÉ BUDOU PRAVDĚPODOBĚ VYTVÁŘET PŘÍJMY, AVŠAK U NICHŽ SE NEPOSUZOVALA NÁKLADOVÁ MEZERA

Orgán místní správy hodlal na pozemcích ve veřejné rezervě (Halton, Spojené království) vybudovat sklad, který měl být provozován za tržních podmínek a vytvářet příjmy. Náklady na rozvojový záměr (pořízení pozemku a terénní úpravy) se v plném rozsahu financovaly z veřejných prostředků, z nichž 29 % bylo pokryto spolufinancováním z EFRR. Nebyla provedena žádná analýza nákladové mezery zohledňující budoucí příjmy.

Rozvojový záměr na místě bývalé plánované jaderné elektrárny (Arneburg, Německo) (viz **fotografie 7**) bude pravděpodobně vytvářet příjmy pro soukromé vlastníky pozemků, protože lokalita má tu výhodu, že disponuje trimodální dopravní infrastrukturou, a je tudíž pro určitá odvětví atraktivní. Posouzení nákladové mezery však u tohoto projektu provedeno nebylo.

RÁMEČEK 8

PŘÍKLAD, KDY SE ANALÝZA NÁKLADOVÉ MEZERY TÝKALA JEN ČÁSTI LOKALITY

Bývalý uhelný důl a koksovna (Sheffield, Spojené království) se obnovuje po etapách. V letech 2000–2006 byla poskytována podpora z EFRR pro druhou etapu obnovy lokality, během níž se budovalo několik průmyslových a kancelářských budov. Posouzení nákladové mezery odůvodňující grant EFRR se omezilo pouze na náklady a příjmy z této druhé etapy a nezohledňovalo příjmy vytvářené jinde v téže lokalitě.

RÁMEČEK 9

PŘÍKLADY NÁKLADŮ NA POŘÍZENÍ POZEMKŮ ÚČTOVANÝCH NA PROJEKT, KTERÉ NEBYLY PODLOŽENY NEZÁVISLÝM OSVĚDČENÍM O ODHADU CENY

V bývalém povrchovém dole (Rotherham, Spojené království), kde měl rozvojový projekt podobu partnerství veřejného a soukromého sektoru, byly jediným příspěvkem soukromého partnera pozemky. Hodnota pozemků 6,7 milionu GBP byla zahrnuta do způsobilých nákladů pro grant z EFRR. Překročila tím o 3,4 milionu GBP tržní hodnotu stanovenou autorizovaným odhadcem.

Na místě bývalých oceláren (Dortmund, Německo) byla cena, kterou navrhovatel zaplatil za pozemky, zahrnuta do projektových nákladů. V době, kdy bylo poskytnuto spolufinancování z EFRR, však cena nebyla srovnána s tržní hodnotou určenou odborným odhadcem nebo jiným schváleným úředním subjektem. Až později, v roce 2006, orgán místní správy, který byl jedním z partnerů projektu, vypracoval zprávu potvrzující, že kupní cena odpovídá tržní hodnotě. Ovšem v tomto odhadu byla tržní hodnota na metr čtverečný vyšší než oficiální referenční ceny pozemků ve stejné oblasti a byla vztažena k ploše 82 ha, třebaže k zástavbě mělo být připraveno jen zhruba 40 ha rozlohy lokality (zbytek se měl využít jako zelené plochy).

ORGÁNY SICE ZNAJÍ ZÁSADU „ZNEČIŠŤOVATEL PLATÍ“, ALE ZNEČIŠŤOVATEL V ŽÁDNÉM Z PŘÍPADŮ NENESL NÁKLADY NA DEKONTAMINACI V PLNÉM ROZSAHU

- 50.** Smlouva o EU³⁰ stanoví, že politika Unie v oblasti životního prostředí je založena na zásadě, že znečišťovatel by měl platit za veškeré škody na životním prostředí, které způsobil. Ve všech navštívených členských státech, v nichž audit proběhl, je zásada „znečišťovatel platí“ od 90. let 20. století jedním ze základních principů práva v oblasti životního prostředí. Podle této zásady nesou zodpovědnost za způsobené škody znečišťovatelé i vlastníci půdy a jejich nájemci, kteří měli povinnost škody na půdě ve svém vlastnictví odvrátit. Z veřejných prostředků by se tudíž měly spolufinancovat náklady na rekultivaci půdy jen tehdy, když všechny právní prostředky, jak zásadu „znečišťovatel platí“ vynutit, byly vyčerpány, takže veřejné prostředky jsou využity až jako poslední možnost.
- 51.** Velká část znečištěné půdy, na jejíž rekultivaci se kromě jiného využívají prostředky EU a jiné veřejné prostředky, je výsledkem dědictví Evropy spočívajícího v minulých intenzivních průmyslových a vojenských činnostech. V mnoha nejzávažnějších případech je uplatnění zásady „znečišťovatel platí“ v praxi obtížným problémem. Často je nemožné požadovat po subjektu, který za způsobené znečištění odpovídal v první řadě, aby rekultivaci zaplatil, neboť v mnoha případech minulý znečišťovatel již neexistuje nebo se jednalo o podnik provozovaný státem nebo byla lokalita za zvláštních podmínek prodána soukromému vlastníkovi³¹.
- 52.** Ve vzorku projektů podporovaných z EFRR, které byly přezkoumávány, obsahovalo nějaké rekultivační práce 21 projektů. U žádného z těchto projektů nezaplatil subjekt zodpovědný za původní znečištění plné náklady na rekultivaci:
- 13 projektů se týkalo lokalit, které byly znečištěny soukromými firmami, avšak zásada „znečišťovatel platí“ zde byla uplatněna jen částečně,
 - šest se týkalo lokalit, kde znečištění způsobily státem provozované podniky a nový vlastník se zavázal půdu rekultivovat s podporou z veřejných zdrojů,
 - v ostatních dvou lokalitách, kde znečištění způsobily státem provozované podniky, převzal plnou odpovědnost za jejich rekultivaci stát.

³⁰ Čl. 191 odst. 2 SFEU.

³¹ Takové podmínky obvykle obsahují výjimky týkající se odpovědnosti za rekultivaci znečištěné půdy.

- 53.** Často se stává, že při prodeji znečištěných pozemků je developerovi nabídnuta sleva z kupní ceny jako náhrada za práce, které jsou nutné k tomu, aby se kvalita pozemků pozvedla na využitelnou úroveň. Developeri však někdy přesto, že takovou slevu již mohli dostat, usilují o další veřejné dotace na úhradu rekultivačních prací, které skutečně provádějí. Tehdy nastává riziko, že když developeri získali jak slevu z kupní ceny, tak dotace na rekultivační práce, může dojít k dvojitmu financování z veřejných zdrojů. Orgány veřejné správy musí toto riziko pozorně sledovat.
- 54.** Vzhledem k těmto okolnostem jsou smlouvy mezi prodávajícím a developerem velmi složité a pokud jde o otázky rekultivace, mohou obsahovat slevy, dotace a podrobné dohody o rozdělení odpovědnosti za ekologickou sanaci. Posoudit takové dohody v plném rozsahu z hlediska řádného finančního řízení, včetně zjištění, do jaké míry se z prostředků EU mohly dotovat rekultivační práce, za které developer již obdržel náhradu, je samo o sobě velmi náročný úkol. K obtížnosti tohoto úkolu přispívají některé konkrétní faktory, jako je:
- nedostatek spolehlivých ocenění pozemků, který vyvolává nejistotu ohledně tržního ocenění a skutečné hodnoty slev poskytnutých ve smlouvách o nabytí pozemků,
 - nedostatečně podrobné posouzení povahy znečištění v lokalitě, vedoucí k podhodnocení nákladů na rekultivaci (viz **rámeček 10**)
 - nedostatečná transparentnost smluv o transakcích s pozemky, pokud jde o rozsah zodpovědnosti smluvních stran za rekultivaci.

RÁMEČEK 10

PŘÍKLADY, KDY BYLY REKULTIVAČNÍ NÁKLADY PODCENĚNY, A POTŘEBNÉ FINANCOVÁNÍ BYLO ZAJIŠŤOVÁNO Z PROSTŘEDKŮ EU A DALŠÍCH VEŘEJNÝCH ZDROJŮ

V bývalých ocelárnách (Dortmund, Německo) odkoupila veřejná agentura kontaminované pozemky od znečišťovatele, kterým byla soukromá společnost. Náklady na rekultivaci byly tehdy odhadnuty na 58 milionů EUR a prodávající souhlasil, že poskytne slevu z ceny ve výši jedné poloviny této částky (29 milionů EUR) výměnou za to, že zanikne jeho odpovědnost za sanaci. Náklady na rekultivaci nakonec dosáhly 74,8 milionu EUR (o 16,8 milionu EUR více než částka, z níž byla sleva z ceny vypočtena). Zvýšení nákladů uhradila veřejná agentura 25 % dotací z EFRR. V tomto případě znečišťovatel z celkových rekultivačních nákladů 74,8 milionu EUR uhradil jen 29 milionů EUR.

V bývalém kovodělném závodě (Barnsley, Spojené království) byl původní odhad nákladů na dekontaminaci podhodnocen, takže řídicí orgán schválil 15 % zvýšení celkových nákladů a odpovídající zvýšení grantu z EFRR.

- 55.** V důsledku takto složitých okolností se mezi kontrolovanými projekty vyskytují případy, v nichž pro určení hodnoty pozemků a starých budov neexistuje spolehlivý základ. Nelze tedy vyloučit, že potřeba veřejných prostředků nebude nadhodnocena. A protože na tyto činnosti lze získat spolufinancování z EFRR s dotačními sazbami až ve výši 85 %, představuje to problém jak pro fondy EU, tak pro vnitrostátní fondy.

NEUPLATŇOVALA SE ŘÁDNĚ PRAVIDLA STÁTNÍ PODPORY

- 56.** Komise a členské státy se dohodly na konkrétních pravidlech státní podpory, která se týkají 16 projektů. V osmi případech nebyla tato pravidla v plném rozsahu uplatněna (viz **rámeček 11**).

KDYŽ PROJEKTY VYTVÁŘEJÍ VĚTŠÍ PŘÍJMY, NEŽ SE PŘEDPOKLÁDALO, JSOU MOŽNOSTI, JAK ZÍSKAT VEŘEJNOU PODPORU ZPĚT, OMEZENÉ

- 57.** Projekty regenerace mohou přinášet příjmy z prodeje či pronájmu majetku. Veřejný příspěvek by se pak měl stanovit před schválením grantu na základě odhadu příjmů a nákladů během období 20 let³² (viz bod 46). Poté, co je projekt regenerace dokončen, se mohou skutečné příjmy a náklady od původních odhadů lišit. Pokud by bylo třeba výpočet veřejného příspěvku na základě skutečných příjmů a nákladů zpětně revidovat, mohlo by se dojít k závěru, že projekt měl získat nižší částku grantu. To by mohlo vést k částečnému či celkovému vrácení grantu. Nařízení o strukturálních fondech sice nevyžadují, aby se nákladová mezera přehodnocovala na základě skutečných údajů, avšak některé členské státy z vlastní iniciativy do rozhodnutí o grantu ustanovení o vrácení prostředků začlenily. Tak tomu bylo u osmi z 15 projektů, u nichž se nákladová mezera posuzovala (viz bod 48). V Německu se při opětovném posuzování přihlíží k příjmům vytvořeným během 15 let po dokončení projektu.

- 58.** Pokud nebylo možné příjmy odhadnout předem nebo projekty příjmy vytvářet neměly, v nařízeních o strukturálních fondech je ustanovení, které řídicím orgánům umožňuje požadovat vrácení příjmů vytvořených až do uzavření operačního programu za období 2000–2006 nebo do pěti let od dokončení projektu za období 2007–2013³³. Ovšem vzhledem k tomu, že projekty regenerace se často vyvíjejí dlouhodobě, pětileté období, které se nyní pro stanovení příjmů používá, je příliš krátké.

³² *Guide to Cost Benefit Analysis of Investment Projects* (Příručka k provádění analýzy nákladů a přínosů investičních projektů). Evropská komise, GR pro regionální a městskou politiku, červenec 2008.

³³ Viz pravidlo způsobilosti č. 2 nařízení (ES) č. 448/2004 ze dne 10. března 2004 (Úř. věst. L 72, 11.3.2004, s. 6) a čl. 55 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999 (Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 25).

PŘÍKLADY, KDY NEBYLA DODRŽENA PRAVIDLA STÁTNÍ PODPORY

Podle pravidel státní podpory ve Spojeném království³⁴ v případech, kdy je vlastník pozemků současně navrhovatelem projektu, nesmí být zisk navrhovatele zahrnut do výpočtu finanční podpory z veřejných zdrojů³⁵. Avšak v případě bývalé chemičky (Widnes, Spojené království) a bývalého uhelného dolu a koksovny (Sheffield, Spojené království) nebylo toto pravidlo dodrženo a rezerva na zisk navrhovatele do výpočtu zahrnuta byla. Regionální rozvojová agentura to tehdy považovala za přijatelné, ale procentní sazba zisku nebyla stanovena v ocenění autorizovaného odhadce, jak to příslušný režim státní podpory požadoval.

V bývalém povrchovém dole (Rotherham, Spojené království) byla lokalita regenerována v rámci partnerství veřejného a soukromého sektoru. Pozemky, které vložil soukromý partner, byly ohodnoceny na 30 % celkových nákladů na projekt a regenerační práce, které měl uhradit veřejný partner, byly odhadnuty na 70 %. Když však byly pozemky prodávány, 70 % příjmu bylo určeno pro soukromého partnera a 30 % pro veřejného partnera. Soukromému partnerovi byla tímto způsobem poskytnuta výhoda, což bylo v rozporu s příslušným režimem státní podpory.

V případě bývalé plánované jaderné elektrárny (Arneburg, Německo) (viz **fotografie 7**) navrhovatel (obec) zaplatil regeneraci pozemků vlastněných soukromou skupinou, aby do lokality přilákal průmyslové investory. Vlastník pozemků je nabyt v roce 1993 a provedl určité demoliční práce. Po schválení projektu regenerace vlastník pozemků pozemky prodal za mnohem vyšší cenu, než původně zaplatil. Podle ustanovení příslušného režimu státní podpory³⁶ měla smlouva mezi navrhovatelem a vlastníkem stanovovat, že prospěch z prodeje pozemků musí být převeden na obec.

Fotografie 7 – Celulózka na místě bývalé plánované jaderné elektrárny (Arneburg, Německo)

³⁴ N 747/A/99 – *Partnership support for regeneration (1): Support for speculative developments* (Podpora partnerství u projektů regenerace (1): Podpora spekulativních rozvojových investicí) (SG (2001) D/ 286569).

³⁵ V některých případech se zisk stanoví na 15 % prodejní hodnoty budov a 10 % prodejní hodnoty pozemků.

³⁶ Režim státní podpory N 644 A/B/2002, schválený EK dne 9.7.2003, který odráží pravidla stanovená v rámcovém plánu (*Rahmenplan*) 31 (zejména v části II, bodu 7).

Fotografie 8 – Staré budovy, které se bourají a opravují na místě chátrající elektrárny přestavované na umělecké a kulturní centrum (Lodž, Polsko)

ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

CELKOVÝ ZÁVĚR

59. Dědictví znečištění v průmyslových a vojenských lokalitách představuje pro mnohé členské státy značný problém. Odstranění historického znečištění a regenerace lokalit bude pravděpodobně i nadále potřeba financovat z veřejných prostředků. Pro mnoho členských států jsou strukturální opatření zásadním zdrojem financování v této oblasti.
60. Projekty, které získávají podporu z EU, obvykle vytvářejí infrastrukturu tak, jak bylo naplánováno. Postup prací na mnoha lokalitách je však pomalejší a vzniká méně pracovních míst, než se předpokládalo.
61. Zásada „znečišťovatel platí“ je sice dobře chápána, ovšem kvůli praktickým obtížím často nakonec značnou část rekultivačních prací hradí veřejné orgány s podporou ze strukturálních opatření EU. V žádném z případů, které byly v rámci tohoto auditu šetřeny, nehradil znečišťovatel rekultivační práce v plném rozsahu.
62. Posouzení nákladové mezery, pokud jsou provedena, často nejsou dosti spolehlivá a rozhodnutí o grantech ne vždy obsahují ustanovení o vrácení prostředků.
63. Při regeneračních činnostech v členských státech se sice používají některé osvědčené postupy a zásady, ale nedostatek podrobných informací o rozsahu problémů v terénu znamená, že stanovení priorit tak, aby se opatření zaměřila na lokality vyžadující největší pozornost, je ještě možno zlepšit.

Fotografie 9 – Sud s plastovými lisovanými kuličkami, které se používají k extrahování podzemních znečišťujících látek v kontaminované lokalitě (Dunaújváros, Maďarsko)

PLNĚNÍ CÍLŮ REGENERACE PRŮMYSLOVÝCH A VOJENSKÝCH LOKALIT

- 64.** Většina projektů splnila své cíle, pokud jde o fyzické výstupy, avšak ne vždy jsou výsledky rekultivace řádně osvědčovány a mezi přípustnými hodnotami ukazatelů znečištění půdy v jednotlivých státech jsou značné rozdíly. Komise předložila návrh směrnice o zřízení rámce pro ochranu půdy (viz body 22–25).
- 65.** Pokud jde o hospodářské činnosti a zaměstnanost, přinesla většina projektů do doby, kdy byl audit prováděn, jen skromné výsledky. Dosažené výsledky ovlivnil hospodářský pokles a na zdůvodnění spolufinancovaných rozvojových záměrů se nedostatečně využívala tržní analýza. Lepší výsledky byly zjištěny v lokalitách, které se regenerovaly v rámci jasného a individualizovaného integrovaného plánu rozvoje, který zohledňoval většinu obecně přijímaných osvědčených postupů v oblasti regenerace (viz body 26–34).

DOPORUČENÍ 1

Členské státy by měly:

- a) požadovat, aby projekty regenerace brownfieldů byly součástí integrovaného plánu rozvoje daného města či území;
- b) žádat navrhovatele, aby prováděli tržní analýzu a zvažovali relevantní alternativy možné budoucnosti brownfieldů, které by měly vycházet z integrovaného plánu rozvoje;
- c) zajistit, aby výsledky rekultivace lokalit byly osvědčeny kvalifikovaným orgánem nebo akreditovaným subjektem.

Komise by měla:

- a) ve spolupráci s členskými státy a na základě vědeckých podkladů a osvědčených postupů navrhnout:
 - i) normy EU pro vymezení kontaminovaných lokalit a závažnosti environmentálních a zdravotních rizik, která z nich plynou,
 - ii) metodiku EU pro vymezení norem pro rekultivaci jednotlivých typů lokalit s přihlédnutím k jejich konečnému využití;
- b) prostřednictvím operačního programu podporovat používání integrovaného přístupu k rozvoji tím, že bude vyžadovat, aby byly spolufinancované projekty regenerace brownfieldů začleněny do integrovaného plánu rozvoje.

KRITÉRIA PRO PŘIDĚLOVÁNÍ PODPORY EU NA REGENERACI PRŮMYSLOVÝCH A VOJENSKÝCH LOKALIT

- 66. Regenerace se v členských státech provádí v souladu s většinou obecně přijímaných osvědčených postupů, avšak setkává se významnými překážkami, jako je nedostatek finančních zdrojů (viz body 37–42).
- 67. Vnitrostátní evidence sice poskytují jisté údaje o stavu lokalit, avšak ve všech navštívených členských státech jsou neúplné a pouze ve dvou obsahují vhodné informace, na jejichž základě lze ve vztahu ke kontaminovaným lokalitám stanovit priority pro veřejný zásah (viz body 43–44).

- 68.** Ačkoli nařízení o strukturálních fondech nestanoví žádná pravidla, která by podporovala určité aspekty osvědčených postupů při regeneraci brownfieldů, některé členské státy podporují integrovaný přístup k rozvoji a zásadu, že před projekty na „zelené louce“ se dává přednost opětovnému využití brownfieldů (viz bod 45).

DOPORUČENÍ 2

Členské státy by měly:

- a) promyslet, jak stanovit strategie regenerace brownfieldů s jasnými cíli;
- b) podporovat regeneraci brownfieldů a vyhýbat se projektům na „zelené louce“, pokud to není naprosto nevyhnutelné, a v opačném případě vyžadovat použití kompenzačních opatření;
- c) zvážit opatření pro problematické lokality, které mají soukromého vlastníka, jenž neprovádí potřebné kroky;
- d) promyslet, jak regenerované lokality častěji dočasně využívat jako „zelenou louku“;
- e) požadovat, aby regionální či místní orgány vedly evidence brownfieldů a kontaminovaných lokalit; ty by měly být alespoň na úrovni členských států standardizované, aby se mohly sloučit do celostátní evidence, a usnadnit tak provádění politiky regenerace a rekultivace brownfieldů;
- f) sestavit seznamy brownfieldů, na nichž je předpokládána kontaminace, a klasifikovat je podle příslušných rizik pro zdraví a životní prostředí. Lokality by měly být seřazeny podle priorit rekultivace, což by usnadnilo vypracování plánů rekultivace. To by přispělo k ochraně zdraví a plnění cílů EU v oblasti životního prostředí, jako je například dobrý ekologický stav vody požadovaný v evropské rámcové směrnici o vodě.

Komise a členské státy by měly:

- a) podporovat uplatňování osvědčených postupů při budování podnikatelských zón a preferovat regeneraci brownfieldů před projekty na „zelené louce“.

NÁKLADY NA DOSAŽENÉ VÝSLEDKY

- 69.** Výsledků mohlo být z různých důvodů dosaženo s menším objemem financování z EU.
- 70.** U projektů vytvářejících příjmy nebyla veřejná podpora vždy podložena posouzením nákladové mezery, a pokud mezera posouzena byla, byly zjištěny nedostatky (viz body 48–49).
- 71.** Pokud nákladová mezera byla posouzena, ne všechna grantová rozhodnutí obsahovala ustanovení o vrácení prostředků, které by se uplatnilo, v případě, že by projekt vytvářel více příjmů, než se předpokládalo, a nařízení o strukturálních фондах vrácení prostředků nevyžadují. Jestliže nebylo možné příjmy odhadnout předem nebo projekty příjmy vytvářet neměly, nařízení o strukturálních фондах řídicím orgánům umožňují požadovat vrácení vytvořených příjmů. Ovšem vzhledem k tomu, že projekty regenerace se často vyvíjejí dlouhodobě, pětileté období, které se nyní pro stanovení příjmů používá, je příliš krátké (viz body 57–58).
- 72.** Ačkoli zásada „znečišťovatel platí“ je v právním rámci členských států zakotvena, nebyla v plném rozsahu uplatněna a část nákladů na rekultivaci byla hrazena z prostředků členských států a EU. Smlouvy mezi znečišťovateli, vlastníky pozemků a developery často nejsou dostatečně transparentní a ne vždy lze zjistit, v jakém rozsahu se znečišťovatelé na nákladech na rekultivační práce skutečně podíleli (viz body 50–55).
- 73.** Orgány členských států neuplatňovaly v plném rozsahu pravidla státní podpory (viz bod 56).

DOPORUČENÍ 3

Členské státy by měly:

- a) u každého projektu důkladně posoudit nákladovou mezeru;
- b) požadovat, aby se rozsah, v jakém lze zásadu „znečišťovatel platí“ uplatnit, výslovně posuzoval u všech projektů regenerace a aby se uplatňování této zásady stalo podmínkou pro poskytnutí financování EU;
- c) aplikovat všechna ustanovení režimů státní podpory dohodnutých s Komisí;
- d) provádět podrobné kontroly, aby se dotace na rekultivaci neposkytovaly na lokality, na které již navrhovatel dostal slevu z kupní ceny. Příslušný orgán veřejné správy by tudíž měl disponovat spolehlivým tržním oceněním pozemků a realistickým odhadem pravděpodobných nákladů na rekultivační práce a podmínky pořízení pozemků a případné slevy z ceny v nich obsažené by měly být plně transparentní;
- e) začlenit do všech rozhodnutí o udělení grantu na projekty regenerace ustanovení o vrácení prostředků, aby ve světle vývoje během delšího období (řekněme 15 let) mohly znovu posoudit finanční výkonnost projektů a aby u projektů, které vytvářely větší příjmy, než se předpokládalo, mohly získat část grantu, případně celý grant zpět. Komise by měla uplatňování těchto ustanovení o vrácení prostředků sledovat.

Komise by měla:

- a) zvážit možnost vymezit společné principy pro uplatňování zásady „znečišťovatel platí“ v případě kontaminace, která vznikla před začleněním této zásady do právních předpisů;
- b) řídicím orgánům členských států připomenout jejich povinnost stanovit nákladovou mezeru u všech projektů, které mohou vytvářet příjmy, a řídit se všemi platnými pravidly státní podpory.

Tuto zprávu přijal senát II, jemuž předsedá pan Harald NOACK, člen Účetního dvora, v Lucemburku na svém zasedání dne 12. prosince 2012.

Za Účetní dvůr

předseda

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Fotografie 10 – Pozemky připravené pro výstavbu silniční infrastruktury na místě bývalých hald uhelného dolu (Jaworzno, Polsko)

FINANCOVÁNÍ REGENERACE PRŮMYSLOVÝCH A VOJENSKÝCH LOKALIT ZE STRUKTURÁLNÍCH OPATŘENÍ (OBDOBÍ 2000–2006¹ A 2007–2013)

Regenerace průmyslových a vojenských lokalit ze strukturálních opatření 2000–2006				Regenerace průmyslových a vojenských lokalit ze strukturálních opatření 2007–2013			
Členský stát	Pořadí	Přidělená částka (EUR)	%	Členský stát	Pořadí	Přidělená částka (EUR)	%
Německo	1	645 490 864	28,7	Maďarsko	1	475 191 832	14,0
Spojené království	2	574 288 905	25,5	Česká republika	2	372 290 509	11,0
Francie	3	195 305 373	8,7	Německo	3	335 518 228	9,9
Nizozemsko	4	160 821 924	7,2	Rumunsko	4	316 430 710	9,3
Portugalsko	5	156 012 908	6,9	Itálie	5	298 355 961	8,8
Itálie	6	143 383 095	6,4	Polsko	6	278 413 953	8,2
Belgie	7	65 421 025	2,9	Portugalsko	7	191 960 262	5,7
Řecko	8	55 655 389	2,5	Spojené království	8	178 957 047	5,3
Španělsko	9	54 873 962	2,4	Španělsko	9	177 403 701	5,2
Česká republika	10	46 073 161	2,0	Estonsko	10	138 045 325	4,1
Polsko	11	43 940 360	2,0	Slovinsko	11	130 400 000	3,8
Maďarsko	12	28 773 946	1,3	Bulharsko	12	108 322 014	3,2
Finsko	13	18 104 950	0,8	Francie	13	90 193 437	2,7
Meziregionální spolupráce v EU	14	17 035 874	0,8	Belgie	14	62 048 204	1,8
Přeshraniční spolupráce v EU	15	13 996 478	0,6	Lotyšsko	15	49 000 000	1,4
Lotyšsko	16	11 414 454	0,5	Malta	16	48 280 000	1,4
Lucembursko	17	10 019 687	0,4	Přeshraniční spolupráce v EU	17	47 801 926	1,4
Slovinsko	18	2 924 609	0,1	Nizozemsko	18	28 799 000	0,8
Malta	19	2 539 367	0,1	Řecko	19	26 295 000	0,8
Estonsko	20	1 712 389	0,1	Kypr	20	16 150 000	0,5
Rakousko	21	674 726	0,0	Litva	21	14 501 892	0,4
				Lucembursko	22	3 786 550	0,1
				Finsko	23	2 071 886	0,1
EU CELKEM		2 248 463 446	100,0	EU CELKEM		3 390 217 437	100,0

¹ Za období 2000–2006 jsou údaje pro členské státy EU-10 počítány od roku 2004.

Zdroj: údaje GR pro regionální a městskou politiku k 31. 12. 2010.

VZOREK 27 KONTROLOVANÝCH PROJEKTŮ

			Je projekt spolufinancovaný EU dokončen?	Spolufinancování z EFRR (v mil. EUR)	Tvorba pracovních míst?	Regenerační práce spolufinancované z EFRR					Plánované výstupy regenerace / plánované budoucí využití pozemků			
						Dekontaminace/stabilizace	Terénní úpravy	Demolice / renovace starých budov	Silnice, inženýrské sítě a další infrastruktura	Parcelace území k dalšímu prodeji nebo pronájmu	Výstavba budov připravených k nastěhování	Pozemky a budovy k průmyslovému nebo komerčnímu využití	Pozemky a budovy k veřejnému využití	Veřejné parky
Pouze rekultivační práce	Bývalá úpravná uranových rud**	Mydlovary (CZ)	A	18,50		√		√						√
	Bývalý uhelný důl / chemická skládka	Berhida-Peremartoni (HU)		16,83		√								√
	Ocelárny	Dunaújváros (HU)	A	2,93	A	√								√
	Bývalý závod na výrobu výbušnin	Berhida-Peremartoni (HU)		0,06	A	√					√			
Pouze obnovovací práce	Bývalé ocelárny a strojírenský závod	Plzeň (CZ)	A	1,36	A			√			√			
	Podnik informačních technologií	Brno (CZ)	A	0,43	A			√			√			
	Bývalá ropná rafinerie	Braunsbedra (DE)	A	6,32	A			√	√	√	√			
	Bývalá plánovaná jaderná elektrárna	Arneburg (DE)	A	26,58	A			√	√		√			
	Bývalá šachta uhelného dolu	Jaworzno (PL)	A	3,32	A		√		√	√	√			
	Rezerva veřejných pozemků	Halton (Spojené království)	A	2,53	A		√		√		√			

			Je projekt spolufinancovaný EU dokončen?	Spolufinancování z EFRR (v mil. EUR)	Tvorba pracovních míst?	Regenerační práce spolufinancované z EFRR					Plánované výstupy regenerace / plánované budoucí využití pozemků				
						Dekontaminace/stabilizace	Terénní úpravy	Demolice / renovace starých budov	Silnice, inženýrské sítě a další infrastruktura	Parcelace území k dalšímu prodeji nebo pronájmu	Výstavba budov připravených k nastěhování	Pozemky a budovy k průmyslovému nebo komerčnímu využití	Pozemky a budovy k veřejnému využití	Veřejné parky	Rezerva (veřejná či soukromá)
Smíšené rekultivační a obnovovací práce	Bývalý kovodělný závod	Halle (DE)	A	3,79	A	√			√			√			
	Bývalý uhelný důl / koksovna III*	Essen (DE)	A	2,21	A	√		√	√	√		√			
	Haldy uhelného dolu	Jaworzno (PL)		7,07	A	√	√		√			√			
	Bývalý průmyslový přístav I	Barrow-in-Furness (Spojené království)	A	5,89	A	√	√		√	√		√			
	Bývalý průmyslový přístav II	Barrow-in-Furness (Spojené království)	A	5,79	A	√	√		√	√		√			
	Bývalé ocelárny I	Duisburg (DE)	A	15,21	A	√	√	√	√			√			
	Bývalá zinkovna II	Duisburg (DE)	A	20,90	A	√	√	√	√			√			
	Bývalé ocelárny*	Dortmund (DE)	A	30,32	A	√	√	√	√	√		√			
	Bývalý uhelný důl / koksovna I*	Essen (DE)	A	12,79	A	√	√	√	√		√		√	√	
	Bývalý uhelný důl / koksovna II	Essen (DE)		3,02		√	√		√					√	
	Bývalá kasárna a závod na výrobu baterií	Marcali (HU)	A	3,02		√	√	√	√		√			√	
	Bývalá elektrárna*	Lodž (PL)		20,61	A	√	√	√	√		√	√	√		
	Bývalý povrchový důl I	Rotherham (Spojené království)	A	4,51	A	√	√	√	√	√		√			
	Bývalý povrchový důl II	Rotherham (Spojené království)	A	5,22	A	√	√	√	√	√					
	Bývalý uhelný důl / koksovna	Sheffield (Spojené království)	A	10,33	A	√	√	√	√	√	√	√			
	Bývalý kovodělný závod	Barnsley (Spojené království)	A	8,81	A	√	√	√	√	√	√	√			
Bývalá chemička	Widnes (Spojené království)	A	2,53	A	√	√		√	√	√	√				

Poznámky: projekty Fondu soudržnosti (**) nebo „velké projekty“ EFRR (*), u nichž se vyžadovalo předchozí schválení Evropské komise.

Zdroj: závěrečná zpráva o provádění operačního programu u projektů z programového období 2000–2006; rozhodnutí o grantech u projektů z programového období 2007–2013. Národní měny byly převedeny na euro podle průměrného směnného kurzu Evropské centrální banky za příslušné programové období.

ODPOVĚDI KOMISE

SHRNUTÍ

I.

Regenerace vojenských a průmyslových lokalit, neboli brownfieldů, hraje významnou úlohu při zvyšování atraktivity určitého regionu a přispívá k vytváření nových pracovních míst.

III. a)

Vydávání osvědčení se považuje za osvědčený postup. Chybějící osvědčení a rozdíly mezi přípustnými hodnotami znečištění půdy v jednotlivých státech však automaticky neznamenají, že dekontaminační a regenerační práce nebyly provedeny řádným způsobem.

Hospodářské nejistoty doprovází vývoj projektů stále. V důsledku finančních omezení v souvislosti s hospodářským útlumem doprovázeným snižováním deficitu na vnitrostátní úrovni došlo ke zpoždění některých projektů. Hospodářský útlum i snižování deficitu měly dopad na priority veřejných politik. Vytváření pracovních míst je nadto dlouhodobým cílem těchto projektů.

Pojem „integrováný plán rozvoje měst“ je zakotven ve strategických obecných zásadách Společenství a v článku 44 nařízení (ES) č. 1828/2006. Finanční nástroj JESSICA lze využít pouze v oblastech, v nichž byl takový plán vypracován. Podle článku 8 nařízení (ES) č. 1080/2006 je mimoto možné podpořit z EFRR integrované a udržitelné strategie za účelem řešení vysoké koncentrace hospodářských, environmentálních a sociálních problémů, s nimiž se potýkají městské oblasti, mimo jiné sanaci fyzického prostředí a opětovný rozvoj brownfieldů.

III. b)

V roce 2006 předložila Komise návrh rámcové směrnice o půdě (KOM(2006) 232), která by přinesla definici „kontaminované lokality“ a v níž by se požadovalo vytvoření evidence těchto lokalit nacházejících se na území členských států. Do této evidence by spadaly také brownfieldy, jelikož se v jejich případě často jedná o kontaminované lokality. Evropský parlament návrh směrnice přijal v prvním čtení v listopadu 2007. Rada se na společném postoji musí ještě dohodnout.

Také Komise přijala různé iniciativy jdoucí nad právní rámec, jejichž cílem je podpořit osvědčené postupy, například upřednostňováním sanace zanedbaných brownfieldů před výstavbou na „zelené louce“ a koordinovaným využitím území.

III. c)

Komise uznává, že při udělování grantů došlo v minulosti k některým nedostatkům částečně zapříčiněným regulačním rámcem. U projektů z let 2000–2006, jež vytvářely značné čisté příjmy, se maximální sazby spolufinancování stanovily podle článku 29 nařízení (ES) č. 1260/1999. Posouzení nákladové mezery bylo zakotveno v nařízení pro období 2007–2013.

V období 2007–2013 se příjmy, které lze určit předem, zohledňují na období v délce mezi 10 až 30 lety v závislosti na odvětví. Příručka k provádění analýzy nákladů a přínosů u oblasti životního prostředí doporučuje časový horizont 30 let, pokud jde o snižování nákladů a příjmy projektu.

Když řídicí orgán do rozhodnutí o přidělení grantu zahrne ustanovení o vrácení veřejné podpory, jedná se podle Komise o osvědčený postup, který by členské státy mohly k vlastnímu užítku začlenit do svých vnitrostátních pravidel.

Uplatňování zásady „znečišťovatel platí“ je v praxi velmi obtížné. Požadovat, aby osoba či právní subjekt, kteří nesou hlavní odpovědnost za znečištění, zaplatily za rekultivaci, je často nemožné, neboť v mnoha případech tato osoba již nežije a daný právní subjekt mezitím zanikl, či případně mohou dokázat, že jednaly v souladu s předpisy platnými v době znečištění.

ODPOVĚDI KOMISE

IV. a)

Komise souhlasí s tímto doporučením určeným členskými státy, přičemž sama již integrovaný přístup k rozvoji požadovala, a to nejen ve strategickém rámci Společenství, ale i v nařízení Komise.

IV. b)

Útvary Komise nedávno zveřejnily pracovní dokument (SWD(2012) 101 final/2) obsahující „pokyny týkající se osvědčených postupů k omezování, zmírňování a kompenzování zastavování půdy“. V dokumentu se popisují postupy, k jejichž provedení v členských státech došlo, mimo jiné zabránění v přeměně zelených ploch a jejich následnému (částečnému) zastavování, jakož i opětovné využití již zastavěných ploch, např. brownfieldů.

IV. c)

Pokud jde o zásadu „znečišťovatel platí“ a státní podpory, byly postřehy Účetního dvora již do regulačního rámce strukturálních fondů pro období 2007–2013 zapracovány.

Pokud jde o ustanovení o vrácení veřejné podpory v rozhodnutí o přidělení grantu vydaném řídicím orgánem, Komise je považuje za osvědčený postup, který by členské státy mohly ke vlastnímu užítku začlenit do svých vnitrostátních pravidel. Rozhodnutí o přidělení grantu však vydávají řídicí orgány, a proto by podle zásady o sdíleném řízení měly také sledovat uplatňování ustanovení o vrácení veřejné podpory, jelikož jsou to ony, které sledují provádění projektu.

IV. d)

Komise souhlasí s doporučením Účetního dvora, ale zdůrazňuje, že v roce 2006 předložila návrh rámcové směrnice o půdě (KOM(2006) 232), kterou se zavádí právní rámec, na jehož základě lze navrhovat normy EU pro vymezení kontaminovaných lokalit, rizika, která z nich plynou, a metodik jejich rekultivace. Komise zdůrazňuje, že přijetí specifických právních předpisů EU o půdě je v rukou spoluzákonodárců.

Brownfieldy se často nacházejí v městských oblastech. Komise již prostřednictvím stávajících hlavních programů a finančního nástroje JESSICA podporuje integrovaný a udržitelný rozvoj měst, což vyžaduje vypracování integrovaného plánu rozvoje měst.

Kromě toho se Komise intenzivně zasazuje o to, aby členské státy začlenily regeneraci brownfieldů coby klíčovou součást do svého integrovaného přístupu k rozvoji měst, jelikož „regenerace brownfieldů“ je jednou ze čtyř prioritních investic do rozvoje měst.

Tento přístup bude v období 2014–2020 značně rozšířen.

IV. e)

Komise přijala mimo právní rámec různé iniciativy, jejichž cílem je podpořit osvědčené postupy například upřednostňováním sanace zanedbaných brownfieldů před výstavbou na „zelené louce“ a koordinovaným využitím území.

Komise mimoto poznamenává, že její návrh rámcové směrnice o půdě (KOM(2006) 232) si vyžádá identifikaci kontaminovaných lokalit nacházejících se na území jednotlivých členských států.

ODPOVĚDI KOMISE

ÚVOD

5.

Komise konstatuje, že provozovatelé provádějící nebezpečné činnosti nesou přímou odpovědnost za nápravu znečištění půdy, k němuž došlo po 30. dubnu 2007, což je den, kdy nabyla účinnosti směrnice o odpovědnosti za životní prostředí 2004/35/ES. V této souvislosti by Komise ráda upozornila na to, že v roce 2006 předložila návrh rámcové směrnice o půdě (KOM(2006) 232), která si vyžádá identifikaci všech kontaminovaných lokalit, včetně těch, k jejichž kontaminaci došlo před dubnem 2007. Tento návrh je v Radě stále ještě projednáván. Evropský parlament návrh přijal v prvním čtení v listopadu 2007.

6.

Podpora integrovaného přístupu k rozvoji a opětovné využití brownfieldů mají široký význam¹.

Integrovaný přístup k rozvoji je podporován z důvodu provázanosti různých dimenzí (environmentální, hospodářské, sociální a kulturní dimenze) městského života. Úspěchu při rozvoji měst lze dosáhnout pouze integrovaným přístupem. Opatření týkající se fyzické obnovy měst by proto měla doprovázet opatření podporující vzdělávání, hospodářský rozvoj, sociální začlenění a ochranu životního prostředí.

¹ Viz článek 8 nařízení (ES) č. 1080/2006 a sdělení „Politika soudržnosti a města – Přínos měst a aglomerací k růstu a zaměstnanosti v rámci regionů“, KOM(2006) 385 v konečném znění.

ROZSAH A CÍLE AUDITU

17.

S výjimkou velkých projektů je dokumentace k projektům v rukou řídicích orgánů členských států, a ne Komise.

PŘIPOMÍNKY

23. Druhá odrážka

Vydávání osvědčení se považuje za osvědčený postup. Chybějící osvědčení však automaticky neznamená, že dekontaminační a regenerační práce nebyly provedeny řádným způsobem.

Viz odpověď Komise k bodu 5 a odkaz na její návrh rámcové směrnice o půdě (KOM(2006) 232) z roku 2006.

24.

Neexistují žádné hodnoty ukazatelů znečištění půdy ani normy, které by definovaly, zda lokalita představuje významné riziko pro lidské zdraví a pro půdu nebo vodu, a v současnosti neexistuje ani jednotné vymezení „kontaminované lokality“ platné pro celou EU. V roce 2006 předložila Komise návrh rámcové směrnice o půdě (KOM(2006) 232), která by poskytla vymezení „kontaminované lokality“ a v níž by se požadovalo vytvoření evidence těchto lokalit nacházejících se na území jednotlivých členských států. Přijetím této směrnice by se (v případě nutnosti a po výměně informací s členskými státy) vytvořil nezbytný právní základ k následnému přijetí společných technických prvků pro posuzování rizik kontaminace půdy platných pro celou EU bez vlivu na přijatelnost rizik.

Viz také odpověď Komise k bodu 5.

ODPOVĚDI KOMISE

26.

Komise vítá zjištění, že dvacet z dvaadvaceti dokončených a auditovaných projektů v plném rozsahu či do velké míry (>90 %) splnilo své výsledné cíle.

27.

U projektů na regeneraci brownfieldů je k dosažení očekávaných výsledků zapotřebí delší doby.

Rámeček 1

Příklad bývalého průmyslového přístavu (Barrow-in-Furness, Spojené království) dokládá obtíže s prováděním projektů v souvislosti s hospodářskou krizí.

Rámeček 2

Pokud jde o příklad bývalé ropné rafinérie (Braunsbedra, Německo), byla analýza tržních možností sanovaných ploch podmínkou financování. Řídící orgán však v čase schvalování finančních prostředků nemůže předjímat události, jež mohou nastat až po letech. Ať již jsou stanovená kritéria jakákoliv, jediným možným prvkem, o němž se kontrola může opřít, je věrohodnost tržní analýzy.

Rámeček 3

Příklad bývalého kovodělného závodu (Barnsley, Spojené království, v plánu regionálního rozvoje označované za „město obnovy“) dokládá obtíže s prováděním projektů v souvislosti s hospodářskou krizí. Zvýšení přitažlivosti určité oblasti je jedním z cílů sledovaných EFRR, které nelze poměřovat pouze kvantitativně.

Pokud jde o bývalé ocelárny (Dortmund, Německo), je provádění projektu částečně závislé na vnějších faktorech, na které členské státy ani Komise nemají vliv. Skutečnost, že do poloviny roku 2011 bylo prodáno jen 22 % dostupné plochy, lze připsat na vrub hospodářské krizi.

31.

Dosažení výsledků a dopadů si u projektů na regeneraci brownfieldů vyžaduje delší doby. Vytváření pracovních míst je dlouhodobým cílem zvláště u projektů usilujících o zlepšení prostředí pro hospodářskou činnost.

32.

Komise vítá zjištění Účetního dvora.

38.

Útvary Komise nedávno zveřejnily pracovní dokument (SWD(2012) 101 final/2) obsahující „pokyny týkající se osvědčených postupů k omezování, zmírňování a kompenzování zastavování půdy“. V dokumentu se popisují postupy, k jejichž provedení v členských státech došlo, mimo jiné zabránění v přeměně zelených ploch a jejich následnému (částečnému) zastavování, jakož i opětovné využití již zastavěných ploch, např. brownfieldů.

39.

Komise konstatuje, že minimálně ve dvou z pěti auditovaných členských států existovala ustanovení na podporu dočasného využití brownfieldů jako „zelené louky“.

40.

Komise konstatuje, že na realizaci projektů mají vždy vliv omezení vyplývající z regionálních či státních rozpočtů, existence evidence brownfieldů a nejistoty ohledně vlastnictví půdy.

40. Druhá odrážka

Komise poznamenává, že navržená rámcová směrnice o půdě (KOM(2006) 232) bude od členských států požadovat, aby na svém území identifikovaly kontaminované lokality a tuto evidenci zveřejnily (viz také odpověď Komise k bodu 24). Brownfieldy jsou často kontaminované lokality, a proto se rovněž bude provádět jejich evidence.

43.

Komise odkazuje na svou odpověď k bodům 24 a 40: poznamenává zde, že navržená rámcová směrnice o půdě bude od členských států požadovat, aby na svém území identifikovaly kontaminované lokality a tuto evidenci zveřejnily.

ODPOVĚDI KOMISE

Rámeček 5

V případě Polska by i přes existenci iniciativ na místní úrovni celostátní soupis jistě napomohl k lepšímu stanovování priorit.

„Národní koncepce územního rozvoje do roku 2030“ přijatá polskou vládou v březnu 2012 však koordinaci plánování a integrovaný přístup k revitalizovaným oblastem zajistí.

44.

Komise odkazuje na svou odpověď k bodu 43.

Rámeček 6

Komise odkazuje na svou odpověď k bodu 40, druhá odrážka.

45.

O kritériích výběru u projektů spolufinancovaných z EFRR rozhodují monitorovací výbory jednotlivých programů. Komise vybízí k tomu, aby mezi tato kritéria patřila například přidaná hodnota, nejlepší poměr mezi cenou a kvalitou a environmentální udržitelnost, a doporučuje využít osvědčených postupů.

Komise v tomto ohledu přijímá řadu iniciativ jdoucích nad rámec právních nástrojů, jejichž cílem je podpořit osvědčené postupy. Například její sdělení „Politika soudržnosti a města – Přínos měst a aglomerací k růstu a zaměstnanosti v rámci regionů“ (KOM(2006) 385 v konečném znění) upřednostňuje sanaci zanedbaných brownfieldů před výstavbou na „zelené louce“ a koordinované využití území, jakož i politiku soudržnosti usilující o zvládnutí nekontrolované městské zástavby. Její útvary také v roce 2010 uspořádaly pracovní seminář s názvem „Opětovné využití brownfieldových pozemků a budov“ konaný v rámci konference Regiony pro hospodářskou změnu a zveřejnily odbornou zprávu o jeho výsledcích, která nabízí osvědčené postupy.

45. První odrážka

Takové upřednostňování projektů a rozhodnutí o sazbách financování EU na úrovni projektu spadá do pravomoci orgánů, které jsou za program odpovědné.

48. Druhá odrážka

Komise uznává, že při stanovování finančních prostředků na jednotlivé granty došlo v minulosti k některým nedostatkům částečně zapříčiněným regulačním rámcem. U projektů prováděných v období 2000–2006, které vytvářely značné čisté příjmy, se maximální sazby spolufinancování stanovily podle článku 29 nařízení (ES) č. 1260/1999. Posouzení nákladové mezery bylo zakotveno v nařízení na období 2007–2013.

Rámeček 7

Pokud jde o pozemky ve veřejné rezervě (Halton, Spojené království), nepoužila se v období 2000–2006 metodika pro výpočet nákladové mezery, která se používá od roku 2007, stejným způsobem. Spolufinancování z EFRR se pohybuje pod maximální sazbou intervence podle článku 29 nařízení (ES) č. 1260/1999, čímž ve skutečnosti došlo ke zohlednění budoucích možných příjmů v souladu s platnými nařízeními.

Pokud jde o bývalou plánovanou jadernou elektrárnu (Arneburg, Německo), nebyla metodika pro výpočet nákladové mezery, jež se používá od roku 2007, v období 2000–2006 použita stejným způsobem (viz čl. 29 odst. 4 nařízení (ES) č. 1260/1999).

49.

Komise uznává, že při stanovování finančních prostředků na jednotlivé granty došlo v minulosti k některým nedostatkům částečně zapříčiněným regulačním rámcem. U projektů, které vytvářely značné čisté příjmy, se maximální sazby spolufinancování stanovily podle čl. 29 odst. 4 nařízení (ES) č. 1260/1999. Jedná se o tři následující případy. Metodika pro výpočet nákladové mezery byla zakotvena v nařízení na období 2007–2013.

49. První odrážka

Komise upozorňuje, že u osmi z patnácti auditovaných projektů, u nichž posouzení nákladové mezery prováděl příjemce, nedospěl Účetní dvůr k žádným zjištěním ohledně možných příjmů vytvářených jinde, v rámci jiných projektů prováděných týměž developerem.

ODPOVĚDI KOMISE

49. Druhá odrážka

Tržní hodnota pozemku musí být posouzena skutečně nezávisle. Komise poznamenává, že u 22 z 27 auditovaných projektů neměl Účetní dvůr k uvedenému posouzení žádné připomínky.

Rámeček 8

Pokud jde o bývalý uhelný důl a koksovnu (Sheffield, Spojené království), viz odpověď k rámečku 7.

Rámeček 9

Pokud jde o bývalý povrchový důl (Rotherham, Spojené království), měla se způsobilost zakoupených pozemků posoudit v rámci režimu státní podpory podle pravidla č. 5 (nařízení (ES) č. 1685/2000). Vzhledem k režimu státní podpory se hodnota pozemků měla rovnat nule, nebo být za určitých podmínek nižší než aktuální kupní cena či tržní hodnota.

Pokud jde o bývalé ocelárny (Dortmund, Německo), bude Komise tento případ i nadále sledovat.

50.

Zásada „znečišťovatel platí“, která je zakotvena v čl. 191 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), je vůdčí zásadou politiky v oblasti životního prostředí. Tato zásada platí na úrovni EU a jednotlivci se na tento článek SFEU nemohou přímo odvolávat s cílem zabránit použití vnitrostátních právních předpisů v oblasti, jež je předmětem politiky životního prostředí, ale pro kterou neexistuje žádný právní předpis EU přijatý na základě uvedeného článku². Jinými slovy, tento článek zavazuje členský stát v míře, v níž byl na úrovni EU proveden prostřednictvím sekundárních právních aktů, například směrnic (např. směrnice o odpovědnosti za životní prostředí 2004/35/ES, rámcové směrnice o vodě 2000/60/ES, rámcové směrnice o odpadech 2008/98/ES, směrnice o nakládání s odpady z těžebního průmyslu 2006/21/ES atd.).

Pokyny Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí³ stanoví, že pokud takový sekundární právní akt na úrovni EU neexistuje, řídí se provádění zásady „znečišťovatel platí“ podle platných vnitrostátních právních předpisů.

² Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 9. března 2010 ve věci C-378/08, bod 46.

³ Úř. věst. C 82, 1.4.2008, s. 1–33.

51.

Kromě poznámek k bodu 50 umožní návrh rámcové směrnice o půdě zřídit vhodný hospodářský mechanismus financování průzkumu a rekultivace „osiřelých lokalit“ (tj. těch kontaminovaných lokalit, u nichž není na základě zásady „znečišťovatel platí“ možné identifikovat fyzickou či právnickou osobu odpovědnou za znečištění nebo ji učinit odpovědnou podle unijních či vnitrostátních právních předpisů či prosadit, aby nesla náklady za průzkum a rekultivaci).

53.

Komise souhlasí, že orgány odpovědné za program musí v zájmu zmírnění popsaného rizika zůstat ve stěhu.

54.

Jak Účetní dvůr ukázal v bodech 53–55, čelily tyto auditované projekty mnoha složitým otázkám, jež se týkaly především dohod mezi kupci a developery znečištěných pozemků.

Rámeček 10

Pokud jde o bývalé ocelárny (Dortmund, Německo), bude Komise tento případ i nadále sledovat.

55.

Komise vždy doporučuje, aby hodnotu pozemku (a budov) zjišťoval nezávislý odborný odhadce nebo schválený úřední orgán (pravidlo č. 5 nařízení (ES) č. 1685/2000).

Rámeček 11

Pokud jde o případ bývalé chemičky (Widnes, Spojené království) a bývalého uhelného dolu a koksovny (Sheffield, Spojené království), bude Komise tyto případy i nadále sledovat.

Pokud jde o bývalý povrchový důl (Rotherham, Spojené království), sdělil řídicí orgán Komisi, že již učinil kroky k tomu, aby byl nový odpovědný vlastník (Homes and Community Agency) o tomto případě informován.

ODPOVĚDI KOMISE

57.

Začlenit ustanovení o vrácení veřejné podpory do rozhodnutí o přidělení grantu vynesenoho řídicím orgánem je podle Komise příkladem osvědčeného postupu, který by členské státy mohly k vlastnímu užitku začlenit do svých vnitrostátních pravidel.

V programovém období 2000–2006 byl ustanovením čl. 29 odst. 4 nařízení (ES) č. 1260/1999 příspěvek EU na projekty vytvářející příjmy omezen v závislosti na prioritním cíli a investičním odvětví. Pro období 2007–2013 se v čl. 55 odst. 4 nařízení (ES) č. 1083/2006 stanoví obecné pokyny k nakládání s příjmy, s nimiž se v době předložení projektu nepočítalo. Dodatečné pokyny ke standardnímu postupu při výpočtu nákladové mezery a projektech vytvářejících příjmy byly předloženy v příručce k provádění analýzy nákladů a přínosů z roku 2008, která se vztahuje na všechny členské státy, ale může být uzpůsobena specifickým podmínkám jednotlivého členského státu. Některé členské státy proto vydaly vlastní pokyny k provádění analýzy nákladů a přínosů, a to je důvod existence určitých rozdílů mezi členskými státy. Jasné a souhrnné prováděcí pokyny v případě projektů vytvářejících příjmy byly zveřejněny na počátku programového období 2007–2013 (COCOF 07/0074/09 a 08/0012/02).

58.

Komise se domnívá, že u projektů, u nichž se v době jejich schválení příjmy neočekávají či se s nimi nepočítá, by měl mít řídicí orgán možnost ověřit, zda po dokončení projektu k vytváření příjmů dochází. Období uváděné v nařízení je přiměřené, neboť představuje rovnováhu mezi potřebou revize možných příjmů v případě, že k nim nakonec dojde, a důvodným očekáváním ze strany řídicího orgánu a příjemců uzavřít projekty po jejich dokončení.

ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

59.

Regenerace vojenských a průmyslových lokalit, neboli brownfieldů, je prvním krokem k větší atraktivitě určitého regionu. Je předpokladem rozvoje činností vedoucích k vytváření pracovních míst.

60.

U některých projektů došlo ke zpoždění kvůli nedostatku finančních prostředků v souvislosti s hospodářskou krizí; vytváření pracovních míst je dlouhodobým cílem těchto projektů.

61.

Uplatňování zásady „znečišťovatel platí“ je v praxi velmi obtížné. Požadovat, aby osoba či právní subjekt, kteří nesou hlavní odpovědnost za znečištění, zaplatily za rekultivaci, je často nemožné, neboť v mnoha případech tato osoba již nežije a daný právní subjekt mezitím zanikl, či případně mohou dokázat, že jednaly v souladu s předpisy platnými v době znečištění.

62.

Začlenit ustanovení o vrácení veřejné podpory do rozhodnutí o přidělení grantu vynesenoho řídicím orgánem je podle Komise příkladem osvědčeného postupu, který by členské státy mohly k vlastnímu užitku začlenit do svých vnitrostátních pravidel.

ODPOVĚDI KOMISE

64.

Vydávání osvědčení se považuje za osvědčený postup. Chybějící osvědčení a rozdíly mezi přípustnými hodnotami znečištění půdy v jednotlivých státech však automaticky neznamenají, že dekontaminační a regenerační práce nebyly provedeny řádným způsobem. Návrh rámcové směrnice o půdě (KOM(2006) 232) předložený Komisí přinese vymezení „kontaminované lokality“ a požaduje vytvoření evidence těchto lokalit nacházejících se na území členských států.

65.

Hospodářské nejistoty doprovází vývoj projektů stále a hospodářský útlum doprovázený snižováním deficitu na vnitrostátní úrovni má dopad na priority veřejných politik.

Pojem „integrovaného plánu rozvoje měst“ je zakotven ve strategických obecných zásadách Společenství a v článku 44 nařízení (ES) č. 1828/2006. Finanční nástroj JESSICA lze využít pouze v oblasti, v níž byl takový plán vypracován. Podle článku 8 nařízení (ES) 1080/2006 je mimoto možné z EFRR podpořit integrované a udržitelné strategie za účelem řešení vysoké koncentrace hospodářských, environmentálních a sociálních problémů, s nimiž se potýkají městské oblasti, mezi něž patří mimo jiné sanace fyzického prostředí a opětovný rozvoj brownfieldů.

Doporučení 1 určené členským státům

Komise souhlasí s tímto doporučením určeným členským státům, přičemž sama již integrovaný přístup k rozvoji požadovala, a to nejen ve strategickém rámci Společenství, ale i v nařízení Komise.

Doporučení 1 a) určené Komisi

Komise souhlasí s doporučením Účetního dvora, ale zdůrazňuje, že v roce 2006 předložila návrh rámcové směrnice o půdě (KOM(2006) 232), kterou se zavádí právní základ, v jehož rámci lze navrhovat normy EU týkající se vymezení kontaminovaných lokalit, rizik, která z nich plynou, a metodik jejich rekultivace.

Tato směrnice by sjednotila vymezení „kontaminované lokality“ pro celou EU a nadto by pro členské státy zavedla povinnost rekultivace kontaminovaných lokalit. Směrnice by (v případě nutnosti a po výměně informací s členskými státy) Komisi rovněž umožnila přijmout společné technické prvky pro posuzování rizik kontaminace půdy platné pro celou EU.

Komise zdůrazňuje, že přijetí specifických právních předpisů EU o půdě je v rukou spoluzákonodárců.

Doporučení 1 b) určené Komisi

Brownfieldy se často nacházejí v městských oblastech. Komise již prostřednictvím stávajících hlavních programů podporuje integrovaný udržitelný rozvoj měst. Tato strategie bude v období 2014–2020 zásadním způsobem posílena požadavkem, aby nejméně 5 % z přídělů EFRR na členský stát bylo vydáno na integrované činnosti za účelem udržitelného rozvoje měst. Integrovaný rozvoj měst je rovněž podporován z finančního nástroje JESSICA, který předpokládá vypracování integrovaného plánu rozvoje měst.

Kromě toho se Komise intenzivně zasazuje za to, aby členské státy začlenily regeneraci brownfieldů do svého integrovaného přístupu k rozvoji měst coby jeho klíčovou součást, jelikož „regenerace brownfieldů“ je jednou ze čtyř prioritních investic do rozvoje měst.

Společná odpověď k bodům 66 a 67

Na realizaci projektů mají vždy vliv vnější faktory, které jsou mimo dosah orgánů odpovědných za program, např. omezení vyplývající ze státních a/nebo regionálních rozpočtů a nejistoty ohledně vlastnictví pozemků.

Navržená rámcová směrnice o půdě (KOM(2006) 232) bude od členských států požadovat, aby na svém území kontaminované lokality identifikovaly a tuto evidenci zveřejnily. Brownfieldy jsou často kontaminované lokality, a proto se rovněž bude provádět jejich evidence.

68.

O kritériích výběru u projektů spolufinancovaných z EFRR rozhodují monitorovací výbory jednotlivých programů. Komise vybízí k tomu, aby mezi tato kritéria patřila např. přidaná hodnota, nejlepší poměr mezi cenou a kvalitou a environmentální udržitelnost, a doporučuje využít osvědčených postupů.

Komise rovněž přijala různé iniciativy jdoucí nad právní rámec, jejichž cílem je podpořit osvědčené postupy například upřednostňováním sanace zanedbaných brownfieldů před výstavbou na „zelené louce“ a koordinovaným využitím území.

ODPOVĚDI KOMISE

Doporučení 2 b) určené členským státům

Komise připomíná, že její útvary nedávno zveřejnily pracovní dokument (SWD(2012) 101 final/2) obsahující „pokyny týkající se osvědčených postupů k omezování, zmírňování a kompenzování zastavování půdy“. V dokumentu se popisují postupy, k jejichž provedení v členských státech došlo, mimo jiné zabránění v přeměně zelených ploch a jejich následnému (částečnému) zastavování, jakož i opětovné využití již zastavěných ploch, např. brownfieldů.

Doporučení 2 určené Komisi a členským státům

Komise vyvinula různé iniciativy jdoucí nad právní rámec, jejichž cílem je podpořit osvědčené postupy například upřednostňováním sanace zanedbaných brownfieldů před výstavbou na „zelené louce“ a koordinovaným využitím území.

70.

Komise uznává, že při stanovování výše finančních prostředků na jednotlivé granty došlo v minulosti k některým nedostatkům částečně zapříčiněným regulačním rámcem. U projektů prováděných v období 2000–2006, které vytvářely značné čisté příjmy, se maximální sazby spolufinancování stanovily podle čl. 29 odst. 4 nařízení (ES) č. 1260/1999. Metodika pro výpočet nákladové mezery byla zakotvena v nařízení na období 2007–2013.

71.

Začlenit ustanovení o vrácení veřejné podpory do rozhodnutí o přidělení grantu vynesového řídicím orgánem je podle Komise příkladem osvědčeného postupu, který by členské státy mohly k vlastnímu užítku začlenit do svých vnitrostátních pravidel. Rozhodnutí o přidělení grantu však vydávají řídicí orgány, a proto by podle zásady o sdíleném řízení měly také sledovat uplatňování ustanovení o vrácení veřejné podpory, jelikož jsou to ony, které provádění projektu sledují.

Komise se domnívá, že u projektů, u nichž se v době jejich schválení příjmy neočekávají či se s nimi nepočítá, by měl mít řídicí orgán možnost ověřit, zda po dokončení projektu k vytvoření příjmů dochází. Období uváděné v nařízení je přiměřené, neboť představuje rovnováhu mezi potřebou revize možných příjmů v případě, že k nim nakonec dojde, a důvodným očekáváním ze strany řídicího orgánu a příjemců, že dojde k uzavření projektů po jejich dokončení.

72.

Komise souhlasí, že orgány odpovědné za program musí být obezřetné, aby zmírnily popsané riziko spojené se složitými dohodami mezi znečišťovateli, vlastníky pozemků a developery.

Komise vždy doporučuje, aby hodnotu pozemku (a budov) zjišťoval nezávislý odborný odhadce nebo schválený úřední orgán (pravidlo č. 5 nařízení (ES) č. 1685/2000).

73.

Komise souhlasí, že by orgány členských států měly v plném rozsahu uplatňovat pravidla státní podpory, neboť ta tvoří součást regulační povinnosti v rámci strukturálních fondů.

Doporučení 3 e) určené členským státům

Začlenit ustanovení o vrácení veřejné podpory do rozhodnutí o přidělení grantu vynesového řídicím orgánem je podle Komise příkladem osvědčeného postupu, který by členské státy mohly k vlastnímu užítku začlenit do svých vnitrostátních pravidel. Rozhodnutí o přidělení grantu však vydávají řídicí orgány, a proto by podle zásady o sdíleném řízení měly také sledovat uplatňování ustanovení o vrácení veřejné podpory, jelikož jsou to ony, kdo provádění projektu sleduje.

Doporučení 3 a) určené Komisi

Pokud jde o definici obecných zásad upravujících uplatňování zásady „znečišťovatel platí“, takové zásady podle Komise již existují.

Doporučení 3 b) určené Komisi

Komise již provedla doporučení Účetního dvora. Uplatňovat pravidla státní podpory bylo vždy regulačním požadavkem. V programovém období 2007–2013 regulační rámec Komise požaduje, aby se zohlednila metodika pro výpočet nákladové mezery. Na základě dohody s členskými státy poskytla Komise na počátku programového období jasné a souhrnné prováděcí pokyny (COCOF 07/0074/09 a 08/0012/02) týkající se projektů vytvářejících příjmy.

Evropský účetní dvůr

Zvláštní zpráva č. 23/2012

Podporovala strukturální opatření EU úspěšně regeneraci zanedbaných průmyslových a vojenských lokalit?

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie

2013 – 55 s. – 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-9241-089-6

doi:10.2865/56066

JAK ZÍSKAT PUBLIKACE EU

Bezplatné publikace:

- prostřednictvím stránek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- v zastoupeních a delegacích Evropské unie. Jejich kontaktní údaje naleznete na adrese <http://ec.europa.eu> nebo si je můžete vyžádat faxem na čísle +352 2929-42758.

Placené publikace:

- prostřednictvím stránek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Předplatné (např. roční řady *Úředního věstníku Evropské unie*, sbírky rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie):

- u některého z prodejců Úřadu pro publikace Evropské unie (http://publications.europa.eu/others/agents/index_cs.htm).

V EVROPĚ STÁLE PŘIBÝVÁ ZANEDBANÝCH PRŮMYSLOVÝCH A VOJENSKÝCH LOKALIT (TZV. BROWNFIELDŮ), KTERÉ POTŘEBUJÍ REGENERACI. MNOHO Z NICH JE ZNEČIŠTĚNO. V RÁMCI STRUKTURÁLNÍCH OPATŘENÍ EU SE PODPORUJE REGENERACE A OPĚTOVNÉ VYUŽITÍ BROWNFIELDŮ S CÍLEM CHRÁNIT LIDSKÉ ZDRAVÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A OMEZIT ROZRŮSTÁNÍ MĚST. ÚČETNÍ DVŮR BĚHEM SVÉHO AUDITU POSUZOVAL, ZDA PROJEKTY FINANCOVANÉ EU DOSÁHLY SVÝCH CÍLŮ, ZDA ZAMĚŘENÍ PODPORY EU VYCHÁZELO ZE SPOLEHLIVÝCH KRITÉRIÍ A ZDA BYLO VÝSLEDKŮ DOSAŽENO S NEJNÍŽŠÍMI NÁKLADY PRO ROZPOČET EU.

EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR

Úřad pro publikace

ISBN 978-92-9241-089-6

9 789292 410896